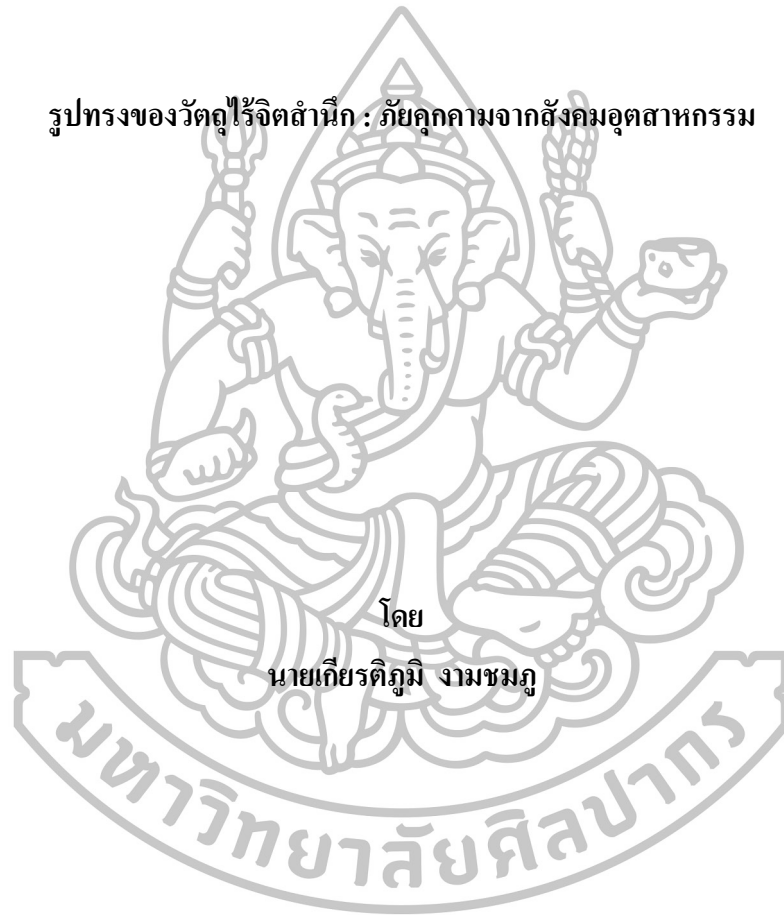

รูปทรงของวัตถุไร้จิตสำนึก : ภัยคุกคามจากสังคมอุตสาหกรรม

โดย
นายเกียรติภูมิ งามชมภู

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

รูปทรงของวัตถุไร้จิตสำนึก : ภัยคุกคามจากสังคมอุตสาหกรรม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

**FORM OF SUBCONSCIOUS OBJECTS : INTIMIDATION
FROM INDUSTRY SOCIETY**

By

Mr. Kiattipoom Ngamchompoo

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

Master of Fine Arts Program in Visual Arts Education

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2015

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “รูปทรงของวัตถุ
ไร้จิตสำนึก : ภัยคุกคามจากสังคมอุตสาหกรรม” เสนอโดย นาย เกียรติภูมิ งามชมภู เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ปานใจ ชารทัศนวงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. อาจารย์ นภดล วิรุฬห์ชาติพะพันธ์
2. อาจารย์ ดร. อภินภัส จิตรกร

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์เกียรติคุณ พิษณุ ศุภนิมิตร)

...../...../.....

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ปริญญา ตันติสุข)

...../...../.....

..... กรรมการ

(อาจารย์ นภดล วิรุฬห์ชาติพะพันธ์)

...../...../.....

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ทินกร กาษรสุวรรณ)

...../...../.....

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร. อภินภัส จิตรกร)

...../...../.....

56901304: สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา

คำสำคัญ: วัตถุไร้จิตสำนึก / ภัยคุกคามจากสังคมอุตสาหกรรม

เกียรติภูมิ งามชมภู: รูปทรงของวัตถุไร้จิตสำนึก : ภัยคุกคามจากสังคมอุตสาหกรรม.

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: อ.นภดล วิรุฬห์ชาติพะพันธ์ และ อ. ดร.อภิรักษ์ จิตรกร. 88 หน้า.

วิทยานิพนธ์ หัวข้อเรื่อง รูปทรงของวัตถุไร้จิตสำนึก : ภัยคุกคามจากสังคมอุตสาหกรรมมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการแสดงออกถึงเรื่องของประเด็นปัญหาที่สิ่งมีชีวิตโดยรอบได้รับผลกระทบเชิงลบจากความเป็นระบบอุตสาหกรรม โดยมุ่งเน้นที่จะสื่อแสดงผ่าน ลักษณะของวัสดุ และ วัตถุที่เป็นสัญลักษณ์ เช่น กระดุกหนังสัตว์ที่มีนัยยะเชิงสัญลักษณ์ถึงสิ่งมีชีวิตหรือความตายของสิ่งมีชีวิต และ เหล็กนอตสวด หรือวัตถุที่ใช้ในงานอุตสาหกรรมที่มีนัยยะเชิงสัญลักษณ์ ถึงระบบอุตสาหกรรม แล้วนำมาแสดงลักษณะกระทำต่อกัน เช่น รัศ ชิ่ง ดิ่ง เจาะ ฯลฯ เพื่อสะท้อนให้ผู้ชมได้ตระหนักถึงผลเสียของการพัฒนาระบบอุตสาหกรรมทางวัตถุที่ไร้จิตสำนึกที่ดีต่อสิ่งมีชีวิต

ขอบเขตของการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ประการ ได้แก่ 1. ขอบเขตด้านเนื้อหา คือ จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับผลกระทบเชิงลบของระบบอุตสาหกรรมที่ส่งผลต่อสิ่งมีชีวิตแวดล้อม 2. ขอบเขตด้านรูปแบบ คือ เป็นศิลปะประติมากรรมในแนวการจัดวาง ที่มีลักษณะทางรูปทรงเป็นกึ่งนามธรรม 3. ขอบเขตด้านเทคนิค คือ ใช้เทคนิคการประกอบวัตถุสำเร็จรูป โดยสร้างรูปทรงจาก 2 ลักษณะ คือ อินทรีรูปและรูปทรงจากวัตถุอุตสาหกรรมให้เป็นรูปทรงเดียวกันที่มีลักษณะที่ผิดปกติ โดยผลการศึกษาทำให้เกิดเป็นชิ้นงานที่มีรูปทรงแบบใหม่ขึ้นมา เป็นรูปทรงที่มีลักษณะเป็นสัญลักษณ์ที่ทำให้เกิดการตีความหมายถึงประเด็นเนื้อหา ซึ่งคาดว่าจะก่อให้เกิดสุนทรียะทางอารมณ์แก่ผู้รับชมผลงาน มีจำนวนทั้งหมด 3 ชิ้นผลงาน

สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2558

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1..... 2.....

56901304: MAJOR: VISUAL ARTS EDUCATION

KEY WORD: SUBCONSCIOUS OBJECTS / INTIMIDATION FROM INDUSTRY SOCIETY

KIATTIPOOM NGAMCHOMPOO: FORM OF SUBCONSCIOUS OBJECTS :
INTIMIDATION FROM INDUSTRY SOCIETY. THESIS ADVISORS: NOPPADON
VIROONCHATAPUN, AND APINPUS CHITRAKORN, Ph. D. 88 pp.

The thesis entitled “Form Of Subconscious Objects: Intimidation From Industry Society” aims to illustrated the problems that living things affected from industry systems. The study tries to illustrate through the manners of symbolic objects and materials that are managed to react to each others. These objects are bones and animal leathers which stand for living things or dead living things while iron bars, nuts, wire and other materials used in construction stand for industry systems. Both kinds of these objects are managed to react to each others by tying, stretching, pulling and drilling etc. The theme of this study is to convince whoever seeing this installation realize the disadvantages of developing industry system without good consciousness for living things.

The study consist of three scopes. There are content scope, form scope and technic scope. The content scope is about the negative impacts of industry systems that affect the surrounded living things. The form scope is the sculpture art which is the installation of half-abstract form. The technic scope is about the technics used in installation which is ready made of objects installation. The two different object forms, organic form and industrial object form are abnormally created to be one. There will be three new from works from the result of this study. These new forms will be the symbols that lead to interpret the content of the works. The new works are expected to create the esthetic sensibilities of the lookers.

Program of Visual Arts Education

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature.....

Academic Year 2015

Thesis Advisors' signature 1..... 2.....

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอโน้มรำลึกพระคุณบิดา มารดา ผู้ให้กำเนิดอบรมสั่งสอนและสนับสนุนการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์นภดล วิรุฬห์ชาติตะพันธ์ และ อาจารย์ ดร. อภินิภศ จิตรกร รวมทั้งคณะกรรมการควบคุมตรวจสอบวิทยานิพนธ์ และ คณาจารย์ทุกท่านที่คอยชี้แนวทางให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการพัฒนาผลงานให้คำปรึกษาและประสบการณ์แก่ข้าพเจ้ามาจนถึงปัจจุบัน ตลอดจนผู้อุปการะที่ให้ความช่วยเหลือให้คำแนะนำกำลังใจ ในการศึกษาให้กับข้าพเจ้าจนสำเร็จการศึกษาในครั้งนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
สารบัญแผนผัง.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	2
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
สมมุติฐานในการสร้างสรรค์.....	3
ขอบเขตการศึกษา.....	3
วิธีการศึกษาและสร้างสรรค์.....	3
แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา.....	4
อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นคว้า.....	4
นิยามศัพท์.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์.....	6
ทัศนคติที่เกี่ยวข้อง.....	7
ข่าวสารที่เกี่ยวข้อง.....	8
อิทธิพลที่ได้รับจากงานศิลปกรรม.....	24
3 กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์.....	36
การกำหนดขอบเขต.....	36
แผนผังการประมวลความคิด.....	37
สำรวจหาข้อมูล.....	39
วิธีการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์.....	41
ขั้นตอนการสร้างภาพร่าง.....	41

บทที่	หน้า
ขั้นตอนการสร้างสรรค์.....	46
4 วิเคราะห์ผลการดำเนินงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์.....	60
ช่วงที่ 1 ก่อนวิทยานิพนธ์.....	60
ช่วงที่ 2 วิทยานิพนธ์.....	68
ผลงานชุดที่ 1 “อยู่ร่วมและคุกคาม”.....	69
ผลงานชุดที่ 2 “นัยยะของการคุกคาม”.....	72
ผลงานชุดที่ 3 “อุตสาหะ – กรรมชีวิต”.....	76
5 สรุปอภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	84
รายการอ้างอิง.....	86
ประวัติผู้วิจัย.....	88

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้อง.....	23
2	สรุปอิทธิพลจากศิลปกรรม.....	35
3	เปรียบเทียบรูปทรง.....	39
4	การประกอบรูปทรง.....	40
5	วิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์.....	66
6	สรุปการวิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์.....	82

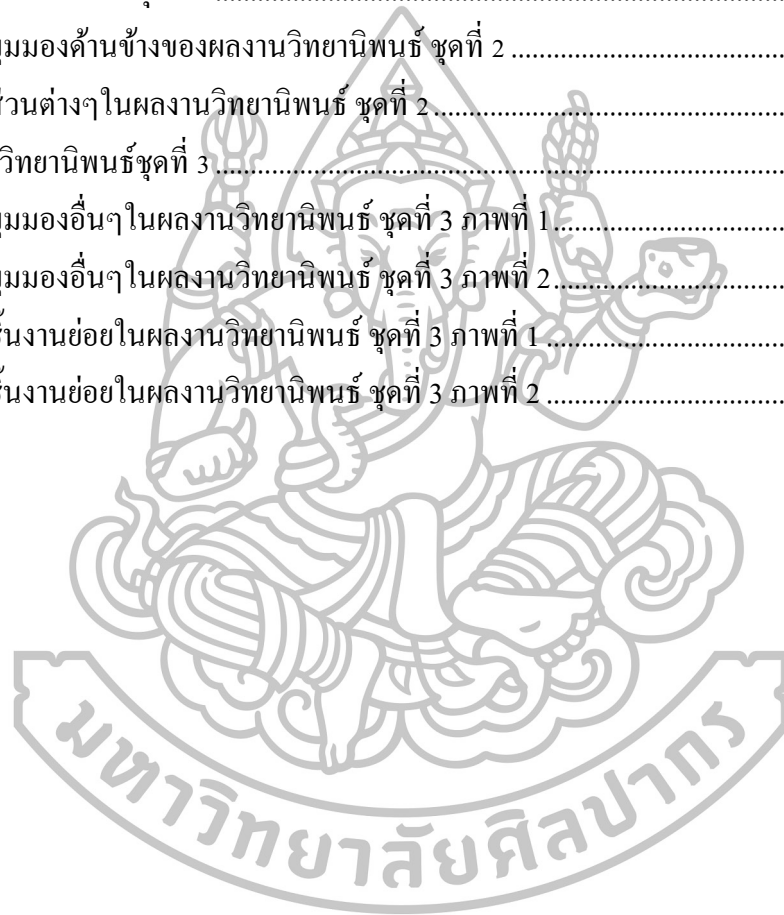

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ภาพจากข่าวบุกจับโรงงานปลาปนส่งกลิ่นเหม็น จ.สงขลา	9
2 ภาพจากข่าวชายหาดสทิงพระเต็มไปด้วยก้อนน้ำมัน.....	10
3 ภาพข่าวการทิ้งกากพิษ โดยลักลอบทิ้งในแหล่งน้ำสาธารณะ	12
4 ภาพข่าวการทิ้งกากพิษอุตสาหกรรมใน โรงบำบัดที่ไม่ได้คุณภาพ	13
5 ภาพแผนที่ที่ทิ้งขยะอันตรายในพื้นที่ภาคตะวันออก	13
6 ภาพข่าวการพบสัญญาณระบบนิเวศทะเลระยองผิดปกติ	15
7 ภาพจากบทความเรื่อง มินามะตะ เรื่องราวที่มากกว่าโรคร้ายภาพที่ 1	18
8 ภาพจากบทความเรื่อง มินามะตะ เรื่องราวที่มากกว่าโรคร้ายภาพที่ 2	18
9 ภาพจากบทความเรื่อง มินามะตะ เรื่องราวที่มากกว่าโรคร้ายภาพที่ 3	19
10 ภาพจากบทความเรื่อง มินามะตะ เรื่องราวที่มากกว่าโรคร้ายภาพที่ 4	19
11 ภาพจากบทความเรื่อง มินามะตะ เรื่องราวที่มากกว่าโรคร้ายภาพที่ 5	20
12 ภาพจากเอกสารรายงานผลวิจัยเรื่อง พื้นที่ปนเปื้อนสารปรอทของประเทศไทย แหล่งโรงไฟฟ้าถ่านหินและโรงผลิตเชื้อกระดาษ ตำบลท่าตูม อำเภอศรีมหาโพธิ์ จังหวัดปราจีนบุรี	22
13 ภาพศิลปิน Chris Jordan.....	26
14 ภาพถ่ายซากนก Albatros ที่เสียชีวิตจากการกินพลาสติกมากเกินไป โดย Chris Jordan	27
15 ภาพงานรีโปรดักชั่นภาพพิมพ์แกะไม้ Behind the Great Wave off Kanagawa โดย Chris Jordan สร้างจากซากขยะพลาสติกจำนวน 2.4 ล้านชิ้น เทียบเท่ากับ ปริมาณที่ขยะถูกทิ้งลงทะเลและมหาสมุทรทั่วโลกในทุกๆ ชั่วโมง.....	28
16 ภาพศิลปิน มณฑิธร บุญมา.....	30
17 ภาพผลงานชื่อ “A pair of water-buffaloes” โดยมณฑิธร บุญมา.....	31
18 ภาพศิลปิน Marcel Duchamp	33
19 ภาพผลงานชื่อ “Bicycle Wheel” โดย Marcel Duchamp.....	34
20 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1	43
21 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2	44
22 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3	45

ภาพที่	หน้า
23 วัตถุทางอุตสาหกรรม.....	46
24 กระจกพันปลาฉลาม วัตถุทางอินทรีรูป.....	47
25 กระจกแก้ววัตถุทางอินทรีรูป.....	47
26 ผนังแก้ววัตถุทางอินทรีรูป.....	48
27 รายละเอียดร่องรอยผิวผนังแก้ววัตถุทางอินทรีรูป.....	48
28 การนำผนังแก้วมาแช่น้ำ.....	49
29 แสดงการแช่ผนังขณะทำงานเนื่องจากผนังเริ่มแข็งตัว.....	49
30 การทำความสะอาดวัตถุ.....	50
31 จัดกลุ่มวัตถุประเภทอินทรีรูป.....	50
32 จัดกลุ่มวัตถุประเภทอุตสาหกรรม.....	51
33 การจัดเตรียมความพร้อมด้านเครื่องมือ.....	51
34 การวางแผนการทำงานเพื่อลดปัญหาที่อาจจะเกิด.....	53
35 ทดสอบวางตำแหน่งของวัตถุ.....	54
36 แสดงการวัดตำแหน่งที่จะเจาะรู.....	54
37 การเจาะรูกระจกแก้วด้วยสว่านไฟฟ้า.....	55
38 การประกอบวัตถุ.....	55
39 การเจาะรูผนังแก้วด้วยที่เจาะกระดาษ.....	56
40 แสดงการดึงผนังแก้วด้วยตัวดึงลวดสลิง.....	56
41 แสดงการตากชิ้นผลงาน.....	57
42 การสร้างรอยยับโดยการมัดลวดตอนตากและเอาออกเมื่อชิ้นงานแห้งสนิท.....	57
43 แสดงการเตรียมความพร้อมก่อนติดตั้งผลงาน.....	58
44 แสดงการขึ้นติดตั้งผลงาน.....	58
45 ตัวอย่างผลงานที่ติดตั้งเสร็จเรียบร้อยแล้ว.....	59
46 ผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1.....	61
47 ผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2.....	62
48 ผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3.....	63
49 ผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4.....	64
50 ผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 5.....	65
51 ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 1.....	70

52 มุมมองด้านข้างของผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1.....	70
53 แสดงชิ้นงานย่อยในผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1 ภาพที่ 1	71
54 แสดงชิ้นงานย่อยในผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1 ภาพที่ 2	71
55 แสดงชิ้นงานย่อยในผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1 ภาพที่ 3	72
56 แสดงชิ้นงานย่อยในผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1 ภาพที่ 4	72
57 ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 2	74
58 แสดงมุมมองด้านข้างของผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2	75
59 แสดงส่วนต่างๆในผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2.....	76
60 ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 3.....	78
61 แสดงมุมมองอื่นๆในผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3 ภาพที่ 1.....	79
62 แสดงมุมมองอื่นๆในผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3 ภาพที่ 2.....	80
63 แสดงชิ้นงานย่อยในผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3 ภาพที่ 1	80
64 แสดงชิ้นงานย่อยในผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3 ภาพที่ 2	81

สารบัญแนผนฝง

แผนฝงที่	หน้า
1 การประมวลความคิด.....	38
2 ขั้นตอนการสร้งภาพร่ง.....	42
3 แสดงวิธีการสร้งภาพร่งผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1.....	43
4 แสดงวิธีการสร้งภาพร่งผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2.....	44
5 แสดงวิธีการสร้งภาพร่งผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3.....	45

บทที่ 1

บทนำ

สภาพของสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ดั้งเดิมของมนุษย์นั้น อยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างถ้อยทีถ้อยอาศัย คุกคามและเกื้อหนุนผลัดเปลี่ยนเวียนหมุนไปเป็นระบบนิเวศ เช่น ไก่กินแมลงแล้วคนก็กินไก่ อีกที เมื่อคนตายร่างกายเน่าเปื่อยก็จะกลายเป็นปุ๋ยให้ดินเป็นอาหารให้แก่พืชพรรณและแมลงก็กินพืชพรรณเหล่านั้นเวียนหมุนกันไป ชีวิตที่สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมย่อมดำเนินไปตามปกติโดยมีธรรมชาติเป็นส่วนผลักดันให้ชีวิตมีความกลมกลืนกับธรรมชาติอย่างสมดุล ในยุคที่เรียกได้ว่า “ยุคเกษตรกรรม” เป็นช่วงเวลาที่มนุษย์อยู่ร่วมและเคารพอ่อนน้อมต่อธรรมชาติเป็นสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นการหาเลี้ยงชีพ การสร้างที่อยู่อาศัย หรือ ยารักษาโรคต่างๆ มนุษย์จะใช้สอยเท่าที่ธรรมชาติแวดล้อมจะมีให้ หากมีแม่น้ำอยู่ใกล้ในพื้นที่อาศัย มนุษย์โดยรอบก็จะเลี้ยงชีพด้วยการหาปลาจากแหล่งน้ำนั้น หากเป็นพื้นที่ราบดินอุดมสมบูรณ์ก็จะปลูกข้าว ปลูกผัก ทำการเกษตรในการเลี้ยงชีพ การอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืนดังกล่าว ทำให้มนุษย์ใช้สอยทรัพยากรทางธรรมชาติอย่างสัมพันธ์กับการเกิดใหม่ของทรัพยากร เช่น เมื่อมนุษย์เราตัดต้นไม้มาสร้างบ้านสืบทอด ก่อนบ้านที่เราสร้างจะพังก็จะมีต้นไม้ที่เกิดมาใหม่อีกหลายสืบทอด เป็นความสมดุลในการใช้ทรัพยากรและการเกิดขึ้นใหม่ของทรัพยากร ถือเป็นความสมดุลที่ยั่งยืน แต่เมื่อสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป ด้วยความเจริญก้าวหน้าของระบบอุตสาหกรรม มนุษย์เปลี่ยนมาเป็นเชื่อถือในความสามารถของมนุษย์เอง เชื่อว่ามนุษย์สามารถควบคุมธรรมชาติได้อย่างเบ็ดเสร็จ จากที่เคยเพาะปลูกเพียงเพื่อที่จะกินจะใช้ เปลี่ยนเป็นเพาะปลูกเพื่อการค้าขาย และด้วยเหตุผลเพื่อต้องการเพิ่มผลกำไรจากการค้าขาย มนุษย์จึงคิดหาวิธีเปลี่ยนแปลงและควบคุมธรรมชาติดั้งเดิม เช่น หากพืชที่เพาะปลูกให้ผลผลิตน้อย ก็ต้องใส่ปุ๋ยมากๆ หากพืชที่เพาะปลูกให้ผลผลิตช้า ก็ใส่สารเคมีเร่งการเจริญเติบโต เป็นต้น จากวิธีการผลิตแบบอุตสาหกรรมที่เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดสารพิษอันตราย ด้วยมลพิษจากอุตสาหกรรมต่างๆ ล้วนมีส่วนในการทำลายและทำร้ายชีวิต และสภาพแวดล้อมดั้งเดิม ทั้งทำร้ายที่มนุษย์เองโดยตรงและทางอ้อมที่ค่อยๆ แทรกซึมเข้ามาในระบบการดำเนินชีวิตของมนุษย์ และคุกคามชีวิตรอบข้างทำลายความสมดุล จนมาสู่การทำลายชีวิตมนุษย์ในที่สุด

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจส่งผลให้การผลิตสินค้าต้องเข้าสู่ระบบอุตสาหกรรมซึ่งมุ่งเน้นเฉพาะกำไรขาดทุนการค้า การลดต้นทุนการผลิตด้วยการปล่อยของเสียที่เรียกว่า “มลพิษ” ให้กับสิ่งแวดล้อมภายนอกหรือให้กับธรรมชาติแวดล้อม เป็นวิธีการลดต้นทุนค่าใช้จ่ายสำหรับบำบัดของเสียของโรงงานนั้นๆ ด้วยการกระทำของผู้ประกอบการที่ไร้จิตสำนึกดังกล่าว ถือได้ว่าเป็นการคุกคามต้นทุนทางธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม เช่น การปล่อยไอเสียในอากาศบริสุทธิ์หรือการระบายน้ำเสียลงสู่แม่น้ำใสสะอาด ซึ่งธรรมชาติแวดล้อมเหล่านี้ถือได้ว่าเป็นของทุกคนในโลกมิใช่ของผู้ใดผู้หนึ่ง การถูกคุกคามทางธรรมชาติแวดล้อม จึงมีผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่โดยรอบทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนั้นการพัฒนาอุตสาหกรรมและความเจริญก้าวหน้าทางวัตถุโดยปราศจากความตระหนักในผลกระทบต่อธรรมชาติแวดล้อมนี้ ส่งผลเสียให้กับชีวิตสัตว์โลกและมนุษย์ ทำให้ล้มป่วย เป็นโรคระบบทางเดินหายใจ และก่อให้เกิดโรคระบาด เป็นแนวโน้มของการพัฒนาในเชิง “ทำลาย” มากกว่า “สร้างสรรค์”

ด้วยเหตุนี้ จึงต้องการนำเสนอศิลปะอันมีนัยยะที่แสดงถึงสิ่งมีชีวิตที่ได้รับผลกระทบเชิงลบจากการพัฒนาอุตสาหกรรม โดยมุ่งเน้นที่จะสื่อแสดงผ่านลักษณะของวัสดุ และวัตถุที่เป็นสัญลักษณ์ เช่น กระดุก หนังสัตว์ ที่มีนัยยะเชิงสัญลักษณ์ถึงสิ่งมีชีวิตหรือความตายของสิ่งมีชีวิต และ เหล็กนอตลวด หรือวัตถุที่ใช้ในงานอุตสาหกรรมที่มีนัยยะเชิงสัญลักษณ์ถึงระบบอุตสาหกรรมแล้วนำมาแสดงลักษณะกระทำต่อกัน เช่น รัศ ฆิง คิง เจาะ ฯลฯ เพื่อสะท้อนให้ผู้ชมได้ตระหนักถึงผลเสียของการพัฒนาระบบอุตสาหกรรมวัตถุที่ไร้จิตสำนึกที่ติดต่อกับสิ่งมีชีวิต

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในเชิงสัญลักษณ์ที่มีนัยยะสื่อถึงสิ่งมีชีวิตที่ได้รับผลกระทบจากระบบอุตสาหกรรม นำเสนอด้วยการแขวนการห้อย เศษซากสิ่งอันเคยมีชีวิตด้วยวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในระบบอุตสาหกรรม ซึ่งมีนัยยะสื่อถึง ความตาย การถูกคุกคามของสิ่งมีชีวิตที่ถูกกระทำโดยระบบอุตสาหกรรม เป็นต้น
2. เพื่อศึกษาผลงานสร้างสรรค์ของศิลปินที่เป็นแรงบันดาลใจ
3. เพื่อศึกษา เทคนิค วิธีการ รวมทั้งกระบวนการสร้างรูปทรง ให้สื่อสารเนื้อหาได้อย่างเป็นเอกภาพ

สมมุติฐานในการสร้างสรรค์

1. ผลงานที่สร้างสรรค์อาจจะทำให้ผู้ชมเกิดสุนทรียภาพในอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดที่ดีต่อสิ่งมีชีวิตแวดล้อมได้
2. การประกอบกันของวัตถุสำเร็จรูป ประเภทอินทรีรูปกับวัตถุอุตสาหกรรม จะทำให้เกิดรูปทรงที่มีลักษณะเฉพาะขึ้นมาใหม่ และกระตุ้นเร้าความฉงนสงสัยแก่ผู้ชม และอาจก่อให้เกิดการตีความหมายไปสู่ประเด็นเนื้อหาได้
3. การนำเสนอผลงานโดยการแขวนชิ้นผลงานด้วยลวดสลิงที่ใช้ในงานอุตสาหกรรม จะสร้างให้เกิดอารมณ์ตื่นเต้นในความแปลกใหม่ และอาจสร้างให้เกิดนัยยะเชิงสัญลักษณ์ถึงประเด็นเนื้อหาได้

ขอบเขตการศึกษา

ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอผลงานศิลปะ ที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับผลกระทบเชิงลบของระบบอุตสาหกรรมที่ส่งผลต่อสิ่งมีชีวิตแวดล้อม โดยใช้การประกอบกันของรูปทรงอินทรีรูปและรูปทรงจากวัตถุอุตสาหกรรม ที่แสดงนัยยะเชิงลบของสิ่งมีชีวิตที่ถูกกระทำจากระบบอุตสาหกรรม ในลักษณะผลงานประติมากรรมจัดวาง ที่ทำให้เกิดความรู้สึกถึงการถูกกระทำและลักษณะอาการคุกคามจากความเป็นระบบอุตสาหกรรม โดยมีขอบเขตดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา คือ จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับผลกระทบเชิงลบของระบบอุตสาหกรรมที่ส่งผลต่อสิ่งมีชีวิตแวดล้อม
2. ขอบเขตด้านรูปแบบ คือ เป็นศิลปะประติมากรรมในแนวการจัดวางที่มีลักษณะเป็นรูปทรงกึ่งนามธรรม
3. ขอบเขตด้านเทคนิค คือ ใช้เทคนิคการประกอบวัตถุสำเร็จรูป โดยสร้างรูปทรงจาก 2 ลักษณะ คืออินทรีรูปและรูปทรงจากวัตถุอุตสาหกรรมให้เป็นรูปทรงเดียวกันที่มีลักษณะที่ผิดปกติ

วิธีการศึกษาและสร้างสรรค์

วิธีการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด รูปทรงของวัตถุไร้จิตสำนึก : ภัยคุกคามจากสังคมอุตสาหกรรมมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลทบทวนต่างๆ จากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างกรอบแนวคิด
2. ศึกษารูปทรงต่างๆทั้งรูปทรงอินทรีรูป และรูปทรงจากอุตสาหกรรม
3. ศึกษาการประกอบของรูปทรงให้เกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์

4. สร้างแบบร่างและปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพัฒนาปรับปรุงแก้ไข
5. นำแบบร่างมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์
6. สร้างสรรค์ผลงานประติมากรรม
7. ศึกษาและนำเสนอศิลปะในรูปแบบศิลปะการจัดวาง

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

1. ข้อมูลที่ได้รับจากการรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง
 - 1.1 ห้องสมุดหนังสือ บทความ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ ความเป็นอุตสาหกรรม และสิ่งมีชีวิตที่ถูกกระทำจากภาคอุตสาหกรรม
 - 1.2 อินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิต
2. ข้อมูลที่ได้จากภาคสนาม
 - 2.1 แหล่งข้อมูลภาคสนาม เป็นแหล่งข้อมูลรอบตัวที่เกี่ยวกับประเด็นเนื้อหา ที่สามารถสำรวจและบันทึกภาพความเป็นอุตสาหกรรม และสิ่งมีชีวิตที่ถูกกระทำจากภาคอุตสาหกรรม

วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นคว้า

1. วัสดุต่างๆ ที่มีนัยยะสื่อถึงระบบอุตสาหกรรม เช่น นอต ลวด อะไหล่ของเครื่องจักร เป็นต้น
2. วัสดุต่างๆ ที่มีนัยยะสื่อถึงสิ่งมีชีวิตหรือความตายของสิ่งมีชีวิต เช่น หนังสือตัว กระดุกสัตว์ เป็นต้น
3. สีวอดกหนึ่ง ค้อน
4. กรรไกร มีด เข็มเย็บกระสอบ
5. สว่าน
6. เครื่องเจียร์โลหะ
7. เครื่องเชื่อมโลหะ
8. คีม คีมลือค ไขควง
9. กระดาษทราย
10. เครื่องตัดโลหะ

นิยามศัพท์เฉพาะ

อุตสาหกรรม (อังกฤษ: Industry) หมายถึง กิจกรรมที่ใช้ทุนและแรงงาน เพื่อที่จะผลิตสิ่งของ เช่น อุตสาหกรรมสิ่งทออุตสาหกรรมน้ำมัน อุตสาหกรรมโลหะ อุตสาหกรรมอาหาร เป็นต้น

สิ่งมีชีวิตแวดล้อม หมายถึง สิ่งมีชีวิตที่อยู่ร่วมและรอบตัวมนุษย์ ทั้งสิ่งมีชีวิตจำพวกสัตว์ พืช และอื่นๆ

ผลกระทบเชิงลบ หมายถึง ผลจากการกระทำของบางสิ่งบางอย่างที่เป็นไปในเชิงทำลาย และทำร้ายต่อบางสิ่งบางอย่าง ทั้งที่เป็นผลกระทบโดยตรงและโดยอ้อม

นัยยะเชิงสัญลักษณ์ หมายถึง ปรัชญาการบางอย่างที่อาจมีความหมายหรือไม่ได้มีความหมายในประเด็นหนึ่งๆแต่สามารถชี้แนะหรือกระตุ้นเราให้เกิดการตีความถึงความหมายอีกความหมายหนึ่งที่แตกต่างได้

ประติมากรรมจัดวาง หมายถึง ศิลปะที่มีลักษณะสำคัญทั้งการสื่อสารคุณค่าความงามทางรูปทรง และสื่อสารคุณค่าความงามในการจัดวาง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้พัฒนาแนวคิดและทักษะด้านการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมจัดวางที่มีรูปแบบเฉพาะตัว
2. ถ่ายทอดให้เห็นถึงสถานะปัญหาที่เป็นผลจากภาคอุตสาหกรรมที่อาจจะสะท้อนให้ผู้ชมได้ตระหนักคิดในประเด็นปัญหา
3. ให้ผู้ชมผลงานเกิดสุนทรีภาพในอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดซึ่งอาจพัฒนาเป็นการสร้างจิตสำนึกที่ดีต่อสิ่งมีชีวิตแวดล้อมได้

บทที่ 2

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์

ผู้สร้างสรรค์มีความตระหนักถึงภาวะปัญหาเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตที่ได้รับผลกระทบจากอุตสาหกรรมในเชิงทำลายทั้งต่อมนุษย์และสิ่งมีชีวิตโดยรอบและระบบนิเวศในองค์รวม ซึ่งส่งผลเป็นแรงผลักดันที่ทำให้ผู้สร้างสรรค์สนใจที่จะศึกษาและสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “รูปทรงของวัตถุไร้จิตสำนึก : ภัยคุกคามจากสังคมอุตสาหกรรม” นี้ขึ้น

ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการสร้างสรรค์ ผู้สร้างสรรค์ศึกษาเกี่ยวกับระบบอุตสาหกรรม และ ประเด็นที่เกี่ยวกับผลกระทบในเชิงทำลายชีวิตและระบบนิเวศแวดล้อมโดยนำเสนอเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ทศนคติที่เกี่ยวกับการสร้างสรรค์
 - 1.1 ระบบอุตสาหกรรมกับสิ่งมีชีวิตแวดล้อม
 - 1.2 ศูนย์ภาพและศิลปกรรม
2. ข่าวสารที่เกี่ยวข้อง
 - 2.1 ข้อมูลประสบการณ์ที่ได้รับผลเสียจากภาคอุตสาหกรรม
 - 2.1.1 ประสบการณ์ที่ได้รับกับตนเอง
 - 2.1.2 ประสบการณ์จากการสัมภาษณ์
 - 2.2 รายงานสภาวะปัญหาของผลเสียจากภาคอุตสาหกรรม
 - 2.2.1 เกี่ยวกับพื้นที่ที่ถูกลอบทิ้งขยะสารพิษในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย
 - 2.2.2 การพบสัญญาณระบบนิเวศทะเลระยองผิดปกติ
 - 2.3 งานวิจัยสภาวะปัญหาของผลเสียจากภาคอุตสาหกรรม
 - 2.3.1 บทความเรื่อง มินามะตะ เรื่องราวที่มากกว่าโรคร้าย
 - 2.3.2 รายงานผลวิจัยเรื่อง พื้นที่ปนเปื้อนสารปรอทของประเทศไทย แหล่งโรงไฟฟ้าถ่านหินและโรงผลิตเยื่อกระดาษตำบลท่าตูม อำเภอศรีมหาโพธิ์ จังหวัดปราจีนบุรี
3. อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปกรรม
 - 3.1 อิทธิพลด้านเนื้อหา
 - 3.2 อิทธิพลด้านรูปแบบ

1. ทักษะที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์

1.1 ระบบอุตสาหกรรมกับสิ่งมีชีวิตแวดล้อม

ทุกสรรพสิ่งอยู่ร่วมกันอย่างมีความเป็นเหตุเป็นผล และสัมพันธ์กันทั้งทางบวกและทางลบอย่างเป็นปกติวิสัย เกื้อหนุนและคุกคามเป็นธรรมชาติของสรรพสิ่งบนโลก โดยการอยู่ร่วมกันอย่างสมดุลในองค์รวมนั้นจะมีขอบเขตอยู่ที่ “สัดส่วนที่พอดี” หากมีบางสิ่งบางอย่างที่คุกคามในสัดส่วนที่เกินความพอดีก็ย่อมก่อให้เกิดปัญหากับความสมดุลของสรรพสิ่งในองค์รวม ผลผลิตจากภาคอุตสาหกรรมนั้นยังคงมีความสำคัญต่อวิถีการดำรงอยู่ของมนุษย์ถึงแม้จะคุกคามธรรมชาติแวดล้อมโดยองค์รวม มนุษย์เองก็ไม่อาจปฏิเสธข้อเท็จจริงถึงความสำคัญของระบบอุตสาหกรรมนี้ได้ แต่ผลพวงจากการกระทำของมนุษย์ในภาคอุตสาหกรรมนั้นควรจะต้องมาทบทวนในหลายๆประเด็นแง่มุม โดยเฉพาะสัดส่วนระหว่างผลกำไรการกำกับภาวะปัญหาที่คุกคามธรรมชาติแวดล้อมว่า ปัจจุบันนี้มีสัดส่วนที่พอดีหรือว่า “เกินกว่าคำว่าพอดีไปมากแล้ว” ดังจะเสนอข้อมูลที่สะท้อนถึงความต้องการลดต้นทุนในการบำบัดของเสียของผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรม โดยการผลักดันไปให้สิ่งมีชีวิตและธรรมชาติแวดล้อม ในหัวข้อที่ 2 ขวสารที่เกี่ยวข้อง ต่อไป

1.2 สุนทรียภาพและศิลปกรรม

สุนทรียภาพและศิลปกรรมสัมพันธ์อยู่กับประสบการณ์และรสนิยมของผู้เสพชั้นใด ในแง่มุมของผู้สร้างสรรค์ สุนทรียภาพและศิลปกรรมก็มักจะสัมพันธ์อยู่กับประสบการณ์และรสนิยมของผู้สร้างชั้นนั้น ดังนั้น คุณค่าความงาม ความสุนทรีย์ และศิลปกรรมจึงไม่อาจมีขอบเขตที่ชัดเจนได้ หรืออาจมีขอบเขตที่กว้างมากจนไม่อาจจำกัดความได้ ดังที่ Francis Hutcheson¹ ได้กล่าวไว้ว่า “ความงามเป็นความคิดที่ผุดขึ้นมาในตัวเรา มันแสดงถึงวัตถุอันหนึ่งในความสำนึกของเราที่เป็นส่วนตัว ซึ่งได้ถูกปลุกขึ้นมาโดยการรับรู้วัตถุภายนอก ความงามจึงเป็นเรื่องของอัตวิสัยอย่างสมบูรณ์” และผู้สร้างสรรค์จึงสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ชุดนี้ ด้วยทัศนะที่ต้องการแสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึกที่เป็นอัตวิสัยส่วนตัวเป็นหลัก มากกว่าที่จะแสดงเนื้อหาเรื่องราว ดังนั้นการสร้างรูปตามรสนิยมส่วนตัวจึงไม่ได้พยายามสร้างรูปให้ดูรู้และเข้าใจถึงที่มาของรูป แต่จะพยายามสร้างรูปตามลักษณะเด่นบางอย่างของที่มาของรูป ตามทฤษฎีความรู้สึกพิเศษ (special sense) ของ Alexander Gerard² ที่ว่าด้วยความรู้สึกพิเศษเกี่ยวกับความแปลกใหม่ (the sense of novelty) คือ ความแปลกใหม่ แปลกตา สามารถกระตุ้นผัสสะและทำให้เกิดปฏิกิริยาโต้ตอบ

¹สมเกียรติ ตั้งมโน, ผู้แปล, ทฤษฎีความงาม-สุนทรียศาสตร์แบบยูโรเซนทริก, เข้าถึงเมื่อ 30 กรกฎาคม 2557, เข้าถึงได้จาก <http://v1.midnightuniv.org/midnight2545/document9696.html>

²เรื่องเดียวกัน

(reactive function) กับผู้ชมได้และเป็นสุนทรียภาพในรูปแบบหนึ่ง ด้วยกระบวนการสร้างผลงานตามทัศนะที่ผสมผสานแนวคิดของ Francis Hutcheson กับ Alexander Gerard นี้ อาจไม่ได้บอกประเด็นเนื้อหาที่ครบถ้วนและชัดเจนแต่จะมุ่งชี้นำ กระตุ้นเร้าให้ผู้ชมได้นึกคิดถึงประเด็นที่โน้มเอียงไปทิศทางเดียวกับประเด็นเนื้อหาซึ่งประเด็นเนื้อหาที่ไม่ครบถ้วนและไม่ชัดเจนนั้นจะเป็นส่วนที่ผู้ชมต้องประติดประต่อตามแต่ประสบการณ์ของตนเอง เป็นคุณค่าความงามในความรู้สึกที่สมบูรณ์ในแบบของแต่ละคนเอง

2. ข่าวสารที่เกี่ยวข้อง

2.1 ข้อมูลประสบการณ์ที่ได้รับผลเสียจากภาคอุตสาหกรรม

2.1.1 ประสบการณ์ที่ได้รับกับตนเอง ผู้เขียนพักอาศัยและทำงานอยู่ในจังหวัดสงขลาซึ่งเป็นจังหวัดที่มีโรงงานอุตสาหกรรมจำนวนมากจึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะได้รับปัญหาอันเป็นผลจากระบบอุตสาหกรรม โดยเฉพาะปัญหาเรื่องกลิ่นเน่าเหม็นจากโรงงานปลาป่น หรือโรงงานผลิตอาหารสัตว์ ซึ่งกลิ่นเน่าเหม็นนี้จะโชยมาเป็นบางช่วงเวลา คือช่วงเวลาที่ลมทะเลพัดขึ้นมาชายฝั่งก็จะได้กลิ่นเน่าเหม็นนี้ตามมาจากคำเรียกกลิ่นเน่าเหม็นจากโรงงานปลาป่นหรือโรงงานผลิตอาหารสัตว์นี้ในเชิงล้อเรียนว่า เป็น “กลิ่นของสงขลา” สร้างความเดือดร้อนและน่ารำคาญให้กับคนในพื้นที่เป็นอย่างมาก บางครั้งผู้อาศัยในพื้นที่โดยรอบก็รวมตัวกันร้องเรียนไปยังเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทำให้กลิ่นเน่าเหม็นจางหายไปบ้าง แต่ไม่นานก็จะเริ่มได้กลิ่นเน่าเหม็นรุนแรงอีกครั้ง ซึ่งข่าวร้องเรียนนั้นก็จะมีให้เห็นในสื่อต่างๆอยู่เป็นระยะๆ แต่ปัญหาก็ไม่เคยถูกแก้ไขอย่างถาวร

ภาพที่ 1 ภาพจากข่าวบุกจับโรงงานปลาปนส่งกลิ่นเหม็น จ.สงขลา
ที่มา: ASTV ผู้จัดการออนไลน์ [นามแฝง], “โรงงานปลาปนที่สงขลาปล่อยวัตถุดิบเน่า ระบบบำบัด
น้ำเสียเจ๊งซ้ำซาก,” ผู้จัดการออนไลน์, เข้าถึงเมื่อ 29 ตุลาคม 2558, เข้าถึงได้จาก [http://www.
manager.co.th/South/ViewNews.aspx?NewsID=9580000073601](http://www.manager.co.th/South/ViewNews.aspx?NewsID=9580000073601)

2.1.2 ประสบการณ์จากการสัมภาษณ์เป็นประสบการณ์เกิดขึ้นกับ นายชัยรัตน์
แสงทอง ที่เป็นเพื่อนร่วมงานกับผู้สร้างสรรค์และเป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดสงขลาแต่กำเนิด ได้
เล่าว่า เดิมครอบครัวของตนอาศัยอยู่ อำเภอสทิงพระ ห่างจากตัวจังหวัดสงขลาประมาณ 30
กิโลเมตร โดยครอบครัวมีอาชีพจับกุ้งทะเลขนาดเล็กที่ชาวบ้านเรียกว่า เคย หรือกุ้งเคย มาทำกะปิ
ราวๆ 10 ปีที่แล้วหรือประมาณ ปี พ.ศ.2545 ครอบครัวได้รับผลกระทบจากการขุดเจาะน้ำมันใน
พื้นที่ทะเล ซึ่งห่างจากชายฝั่งที่ตนอาศัยประมาณ 10 กิโลเมตร ที่ดังกล่าวมีหลุมขุดเจาะน้ำมันที่
ชื่อว่า “แหล่งบัวบาน” ที่สร้างแรงกระเทือนอย่างมากจากการระเบิดและขุดเจาะทำให้กุ้งเคยที่เป็น
วัตถุดิบในการทำกะปิหายไปจากชายฝั่งทำให้ขาดรายได้ และหลายครัวเรือนในบริเวณเดียวกันก็
ต้องเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอย่างอื่น บ้างก็ไปขายแรงงาน อีกทั้งในช่วงฤดูมรสุมก็จะมีก้อน
น้ำมันดิบจากแท่นเจาะพัดเข้าหาชายฝั่ง ทำให้ชายฝั่งสกปรกและระบบนิเวศโดยรอบเสื่อมโทรม

เมื่อชาวบ้านไปร้องเรียนกับผู้มีอำนาจของรัฐ บริษัทขุดเจาะจึงจ่ายค่าชดเชยการสูญเสียอาชีพให้ครอบครัวละประมาณ 2,000 บาท ต่อเดือนซึ่งไม่เพียงพอต่อการยังชีพ³

ภาพที่ 2 ภาพจากข่าวชายหาดสติงพระเต็มไปด้วยก้อนกากน้ำมัน
ที่มา: MGR ผู้จัดการ Online [นามแฝง], “กากน้ำมันเคลื่อนหาดสติงพระ,” ผู้จัดการออนไลน์, เข้าถึงเมื่อ 4 กรกฎาคม 2557, เข้าถึงได้จาก <http://www.manager.co.th/Local/ViewNews.aspx?NewsID=9530000010330>

2.2 รายงานสภาวะปัญหาของผลเสียจากภาคอุตสาหกรรม

เนื่องด้วยข้อมูลที่เป็นข่าวสารที่เกี่ยวกับประเด็น ความไร้จิตสำนึกที่ผิดของผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมและผลกระทบเชิงลบที่สิ่งมีชีวิตได้รับจากจากความเป็นอุตสาหกรรมนั้นมีจำนวนมากทั้งในระดับภูมิภาค ระดับประเทศ จนถึงระดับโลก จึงจะนำเสนอเฉพาะข้อมูลที่ผู้สร้างสรรค์รู้สึกสะเทือนใจเพื่อเป็นกรณีศึกษาเท่านั้น

2.2.1 40 พื้นที่ที่ถูกลอบทิ้งขยะสารพิษในภาคตะวันออกของประเทศไทย

³สัมภาษณ์ ชัยรัตน์ แสงทอง, อาจารย์คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2 มิถุนายน 2557.

คุณ ดลวรรณ สุนสุข เป็นการสำรวจพื้นที่โดยกลุ่ม “วาระเปลี่ยน ตะวันออก” รายงานถึง พื้นที่ที่ถูกลอบทิ้งขยะสารพิษในภาคตะวันออกของประเทศไทย สืบเนื่องมาจากเมื่อวันที่ 23 เมษายน 2556 กรมโรงงานอุตสาหกรรมและกรมสอบสวนคดีพิเศษ ได้ร่วมกัน แลงข่าวเพื่อร่วมกันแก้ปัญหาขยะพิษ โดยระบุว่า มีขยะอันตรายหายไปจากระบบไม่น้อยกว่า 31 ล้านตันต่อปี โดยไม่พบหลักฐานการนำกากอุตสาหกรรมไปบำบัดอย่างถูกต้อง กลุ่มวาระตะวันออกจึงลงพื้นที่สำรวจและพบ 40 พื้นที่ที่ถูกลอบทิ้งขยะสารพิษในภาคตะวันออก ดังนี้

จังหวัดระยอง อำเภอปลวกแดง 2 แห่ง อำเภอบ้านค่าย 1 แห่ง
 จังหวัดชลบุรี อำเภอเมือง 4 แห่ง อำเภอบ่อวิน 1 แห่ง อำเภอหนองใหญ่ 1 แห่ง อำเภอพานทอง 3 แห่ง อำเภอพนัสนิคม 4 แห่ง อำเภอเกาะจันทร์ 1 แห่ง
 จังหวัดสมุทรปราการ อำเภอเมือง 2 แห่ง อำเภอบางบ่อ 2 แห่ง
 จังหวัดฉะเชิงเทรา อำเภอบ้านโพธิ์ 2 แห่ง อำเภอบางปะกง 2 แห่ง อำเภอพนมสารคาม 13 แห่ง
 จังหวัดปราจีนบุรี อำเภอเมือง 1 แห่ง
 กรุงเทพมหานคร เขตลาดกระบัง 1 แห่ง

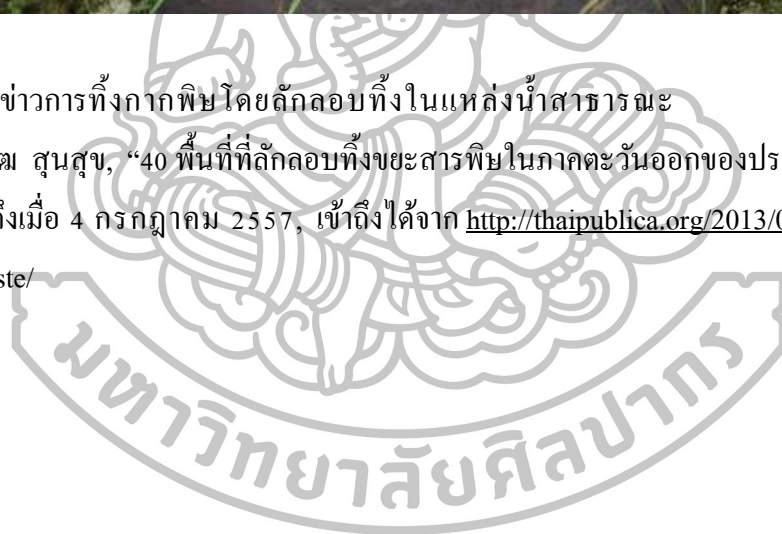
จากปัญหาการลอบทิ้งขยะอันตรายและกากอุตสาหกรรมที่มีข่าวออกมาอย่างต่อเนื่องในพื้นที่ต่างๆ แต่ส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออก โดยหลายพื้นที่กลายเป็นพื้นที่รองรับขยะอุตสาหกรรมต่างๆที่ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมแต่อย่างใด⁴

สรุป ข้อมูลพื้นที่ที่ถูกลอบทิ้งขยะสารพิษในภาคตะวันออกของประเทศสะท้อนให้เห็นถึงจำนวนของผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมที่ไร้จิตสำนึกที่คิดต่อสิ่งมีชีวิตแวดล้อมว่ามีถึง 40 พื้นที่เฉพาะในเขตภาคตะวันออกและกรุงเทพมหานคร และเชื่อว่าในภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศไทยยังมีพื้นที่ที่ถูกลอบทิ้งขยะสารพิษอีกจำนวนไม่น้อย

⁴ดลวรรณ สุนสุข, “40 พื้นที่ที่ถูกลอบทิ้งขยะสารพิษในภาคตะวันออกของประเทศไทย,” ไทยพับลิก้า, เข้าถึงเมื่อ 4 กรกฎาคม 2557, เข้าถึงได้จาก <http://thaipublica.org/2013/05/toxic-waste-industrial-waste/>

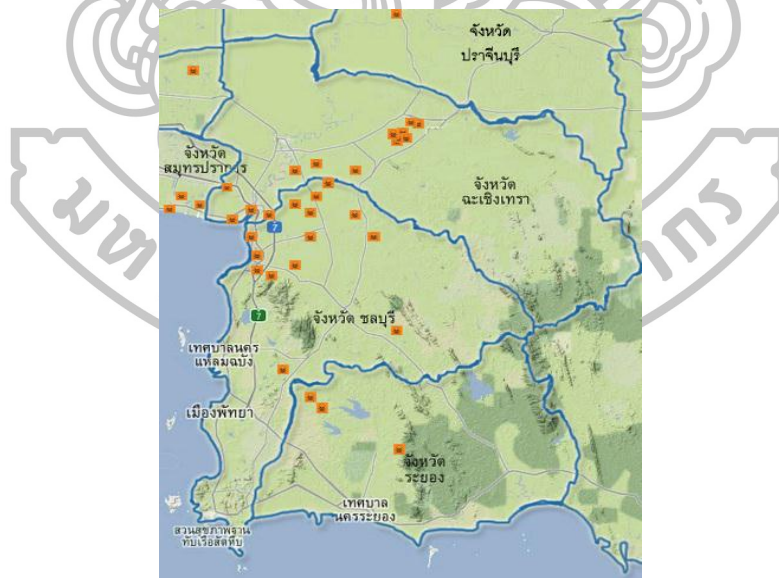

ภาพที่ 3 ภาพข่าวการทิ้งกากพิษโดยลักลอบทิ้งในแหล่งน้ำสาธารณะ
ที่มา: ดลวรรณ สุนสุข, “40 พื้นที่ที่ลักลอบทิ้งขยะสารพิษในภาคตะวันออกของประเทศไทย,” ไทย
พับลิก้า, เข้าถึงเมื่อ 4 กรกฎาคม 2557, เข้าถึงได้จาก <http://thaipublica.org/2013/05/toxic-waste-industrial-waste/>

ภาพที่ 4 ภาพข่าวการทิ้งกากพิษอุตสาหกรรมในโรงบำบัดที่ไม่ได้คุณภาพ
ที่มา: คลวรรตม สุนสุข, “40พื้นที่ที่ล้นล้นทิ้งขยะสารพิษในภาคตะวันออกของประเทศไทย,”
ไทยพับลิก้า, เข้าถึงเมื่อ 4 กรกฎาคม 2557, เข้าถึงได้จาก <http://thaipublica.org/2013/05/toxic-waste-industrial-waste/>

ภาพที่ 5 ภาพแผนที่ที่ทิ้งขยะอันตรายในพื้นที่ภาคตะวันออก
ที่มา: คลวรรตม สุนสุข, “40พื้นที่ที่ล้นล้นทิ้งขยะสารพิษในภาคตะวันออกของประเทศไทย,” ไทย
พับลิก้า, เข้าถึงเมื่อ 4 กรกฎาคม 2557, เข้าถึงได้จาก <http://thaipublica.org/2013/05/toxic-waste-industrial-waste/>

2.2.2 การพบสัญญาณระบบนิเวศทะเลระยองผิดปกติ

พบสัญญาณระบบนิเวศทะเลระยองผิดปกติ นำได้หาดอ่าวพร้าว ปนเปื้อนสารหนู-ปรอท เป็นข่าวจากเว็บไซต์ของมูลนิธิบูรณะนิเวศ Ecological Alert and Recovery - thailand (EARTH) ผู้เสนอข่าวใช้นามแฝงว่า People VOICE เสนอข่าวเมื่อ 3 กันยายน 2556 ซึ่งในข่าวเป็นการนำเสนอผลสำรวจเบื้องต้นของระบบนิเวศทะเลในจังหวัดระยอง โดย รศ.เรณู เวชรัชต์พิมล คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรได้ตรวจพบสัญญาณ ความผิดปกติของเซลล์เม็ดเลือดแดงในปลาฉลาม ความผิดปกติของเนื้อเยื่อรอบตัวของปลาข้างไฟ และการปนเปื้อนสารหนูและปรอทของน้ำทะเลได้หาดทรายอ่าวพร้าว โดย รศ.เรณู เวชรัชต์พิมล ได้กล่าวเป็นใจความสำคัญว่า “ในเชิงหลักการ หากทะเลปนเปื้อน สารพิษเหล่านั้นก็จะสะสมในห่วงโซ่อาหารของระบบนิเวศ จากน้ำทะเลเข้าสู่สิ่งมีชีวิตอย่างแพลงก์ตอน เข้าสู่ปลา และสัตว์เล็กที่กินแพลงก์ตอน ก่อนจะไปสะสมต่อในสัตว์น้ำที่ใหญ่ขึ้นอย่างปลา และหากคนเรานำมาบริโภคก็จะได้รับสารพิษ ประเด็นคือผลกระทบจะรุนแรงถึงขั้นไหนนั้น เราจำเป็นต้องทราบระดับความรุนแรงของการปนเปื้อนเหล่านั้นก่อน ดังนั้น สิ่งที่ต้องทำเป็นอันดับแรกคือการปนเปื้อนเหล่านั้นด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์อย่างเป็นระบบ และติดตามต่อเนื่องตามความเหมาะสมทางหลักวิชาการ ซึ่งเป็นเรื่องที่หน่วยงานเกี่ยวข้อง และผู้ก่อมลพิษ ควรรับผิดชอบดำเนินการ”⁵

สรุปจากการพบสัญญาณระบบนิเวศทะเลระยองผิดปกติ สะท้อนเตือนให้ตระหนักถึงปัญหาที่เกิดจากสารพิษตกค้างในระบบนิเวศทางทะเล ส่งผลในเชิงทำลายชีวิตสัตว์โลก

⁵People VOICE [นามแฝง], “พบสัญญาณระบบนิเวศทะเลระยองผิดปกติ นำได้หาดอ่าวพร้าวปนเปื้อนสารหนู-ปรอท,” มูลนิธิบูรณะนิเวศ, เข้าถึงเมื่อ 26 กรกฎาคม 2557, เข้าถึงได้จาก <http://thaicoalert.org/th/article/337>

ภาพที่ 6 ภาพข่าวการพบสัญญาณระบบนิเวศทะเลระยองของผิปกติ
ที่มา: People VOICE [นามแฝง], “พบสัญญาณระบบนิเวศทะเลระยองของผิปกติ น้ำใต้
หาดอ่าวพร้าวปนเปื้อนสารหนู-ปรอท,” มูลนิธิบูรณะนิเวศ, เข้าถึงเมื่อ 26 กรกฎาคม
2557, เข้าถึงได้จาก <http://thaiecoalert.org/th/article/337>

2.3 งานวิจัยถึงสถานะปัญหาของผลเสียจากภาคอุตสาหกรรม

ปัจจุบันสังคมกำลังตื่นตัวกับปัญหาสภาพแวดล้อม ปัญหาของทรัพยากรธรรมชาติ
ซึ่งต้นเหตุของปัญหาหลักๆ ก็มาจากระบบอุตสาหกรรมและความไร้จิตสำนึกที่ดีของมนุษย์เอง
เพื่อที่จะเข้าใจปัญหา จึงมีนักวิชาการหลายคน หลายกลุ่ม ได้ทำการวิจัยค้นคว้าไว้ในหลาย ๆ
ประเด็น ที่คล้าย ๆ กัน ผู้สร้างสรรค์จึงนำบางประเด็นจากบางผลงานวิจัยเหล่านั้นมาเป็นแนวทางใน
การศึกษาหรือเป็นข้อมูลที่สนับสนุนวิทยานิพนธ์ชุดนี้ โดยจะนำเสนอ เฉพาะที่เป็นประเด็นสำคัญ
และสรุปข้อมูลเป็นภาพรวมของข้อมูลที่ได้

2.3.1 บทความเรื่อง มินามะตะ เรื่องราวที่มากกว่าโรคร้าย

งานเขียนเรื่องนี้เป็นหนึ่งจากการศึกษาวิจัยในหัวข้อ “Learning from
Pollution Campaign Experiences in Japan” by Penchom Saetang (ภายใต้การสนับสนุนจาก The
Asian Public Fellowship: API Fellow Year 2005) ข้อเขียนนี้เคยตีพิมพ์ในนิตยสาร โลกสีเขียวปีที่
15 ฉบับที่ 6 มกราคม – กุมภาพันธ์ 2550 ในฐานะเรื่องเด่นประจำฉบับ “เปิดบันทึก 50 ปีมินามะตะ”

สาระสำคัญของบทความได้กล่าวถึงการทำงานของแพทย์กลุ่มหนึ่ง แพทย์
กลุ่มนี้พยายามค้นคว้าหาสาเหตุของโรคมินามะตะด้วยวิธีการต่างๆ ทั้งเก็บตัวอย่างปลาและหอยจาก

ทะเลมาวิเคราะห์ เก็บเครื่องปรุงและเครื่องประกอบอาหารเช่นซอสถั่วเหลือง ทำการชันสูตรศพ ฯลฯ โดยในระหว่างนั้นก็มีผู้ป่วยรายใหม่ๆเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาขณะที่บางรายก็เสียชีวิตไป

แม้กลุ่มแพทย์มีข้อสันนิษฐานในเบื้องต้นแล้วว่าโรคที่เกิดขึ้นมีความเกี่ยวข้องกับน้ำเสียจากโรงงานของบริษัทชิโตสะอย่างแน่นอนเนื่องจากผลการตรวจวิเคราะห์น้ำและกากตะกอนที่เก็บจากจุดระบายและในอ่าวมินามาตะพบโลหะหนักหลายชนิดเช่นแมงกานีส ตะกั่ว รัลเลียม เซเลเนียม แต่คณะแพทย์ก็ยังไม่สามารถสรุปได้ว่าสารพิษตัวไหนคือสารที่สำคัญที่เป็นต้นเหตุของโรคเนื่องจากไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลหรือล่วงรู้ได้ว่าโรงงานผลิตอะไรและมีกระบวนการผลิตอย่างไรในขณะที่ทางโรงงานชิโตสะก็ปิดข้อมูลทุกอย่างเป็นความลับสุดยอด

ต้องใช้เวลามากกว่า 3 ปีกลุ่มแพทย์จากมหาวิทยาลัยคумаโมโตจึงได้ข้อสรุปและเรียกโรคนี้อันว่า “โรคมินามาตะ” โดยอธิบายว่าเป็นโรคที่เกิดจาก methyl mercury อันเป็นสารประกอบอินทรีย์ของปรอทซึ่งปนเปื้อนอยู่ในน้ำเสียที่โรงงานของบริษัทชิโตสะระบายทิ้งลงสู่อ่าว ปริมาณปรอทที่สูงนั้นพบได้ตลอดชายทะเลชิรานูยะ โดยเฉพาะในเขตมินามาตะ สารพิษเหล่านั้นได้เข้าไปสะสมอยู่ในตัวปลาและหอยที่ชาวประมงจับขึ้นมาขายและรับประทาน

ในวันที่ 21 กรกฎาคมปีเดียวกันนั่นเอง นพ. โฮโซคาว่า ก็เริ่มต้นทำการทดลองเพื่อหาสาเหตุของโรคด้วยการให้อาหารที่เจือปนน้ำเสียของโรงงานแก่แมวจำนวนหนึ่ง ทุกๆ วัน มีแมวตัวหนึ่งที่ได้รับอาหารปนน้ำเสียจากส่วนที่ผลิตกรดอะเซติกในปริมาณ 20 กรัม ต่อวัน แมวตัวนี้เรียกกันในเวลาต่อมาตามรหัสที่ใช้ในการทดลองว่า “แมวหมายเลข 400”

ผ่านไปประมาณ 2 เดือนครึ่งแมวหมายเลข 400 ก็แสดงกลุ่มอาการแบบเดียวกับโรคมินามาตะออกมา จากการศึกษาทางพยาธิวิทยาพบว่าเซลล์สมองส่วนกลางบางส่วนของแมวถูกทำลายไปและบางส่วนมีความผิดปกติเกิดขึ้นทั้งยังไม่มีการสร้างเซลล์ใหม่ขึ้นมาทดแทน

นพ. โฮโซคาว่า ได้ส่งข้อมูลดังกล่าวไปยังมหาวิทยาลัยโตเกียวเพื่อวิเคราะห์ต่อ แต่เขามารู้ภายหลังว่าข้อมูลที่ส่งไปนั้นสูญหายขณะที่รายงานที่ส่งให้ฝ่ายบริหารของบริษัทชิโตสะก็ถูกเก็บเป็นความลับ อีกทั้งในเวลาต่อมาทางบริษัทยังสั่งให้ยกเลิกการทดลองนี้พร้อมทั้งมีคำสั่งไม่ให้นักวิจัยที่ล่วงรู้ผลการศึกษาเปิดเผยเรื่องนี้ออกไป แม้ไม่นานต่อมา นพ. โฮโซคาว่า จะเกษียณอายุและออกจากโรงพยาบาลชิโตสะไปแล้วก็ยังคงเก็บงำเรื่องนี้ไว้

อย่างไรก็ดีในที่สุดผลการทดลองดังกล่าวก็ได้รับการเปิดเผยออกมาโดย นพ. โฮโซคาว่าเอง เป็นผู้ให้การเกี่ยวกับเรื่องนี้ต่อศาลในคดีที่ผู้ป่วยฟ้องบริษัททั้งที่กำลังนอนป่วยด้วยโรคมะเร็งอยู่บนเตียงของโรงพยาบาล วันนั้นคือวันที่ 14 กรกฎาคม 2513 หรือประมาณ 11 ปี หลังจากการทดลองแล้วเพียง 3 เดือนต่อมา นพ. โฮโซคาว่า ก็เสียชีวิต

สัญญาณหายณะที่ถูกละเอียดตามความเป็นจริง โรคจากมลพิษย่อมไม่เกิดแบบปัจจุบันทันด่วน โดยไร้ซึ่งสัญญาณเตือน ในทางตรงกันข้ามผลกระทบต่อสุขภาพมนุษย์นั้นนับเป็นผลกระทบในชั้นปลายทางแล้ว

ชาวประมงที่มินามาตะรู้ดีว่าบริษัทชิสโสะก่อความเดือดร้อนมาก่อนการค้นพบโรคนานหลายสิบปี ส่วนชาวบ้านก็มองเห็นปรากฏการณ์ผิดปกติบางอย่างแต่พวกเขาไม่เชื่อมโยงเรื่องราวทั้งหมดเข้าด้วยกันอย่างที่มีนัยเป็น

จากการสำรวจย้อนหลังโดยสภาประชาชนเพื่อการรับมือโรคมินามาตะ ทำให้พบว่าชาวบ้านเริ่มสังเกตเห็นความผิดปกติเกิดขึ้นกับปลา นกและแมวในพื้นที่ตั้งแต่ประมาณปี 2493 เป็นต้นมา เหตุการณ์แปลกประหลาดนั้นเกิดขึ้นในทะเลก่อนเช่น ตัวเพรียงเริ่มไม่เกาะติดตามตัวลำเรือแต่กลับเน่าและต่งกลิ่นเหม็นคุ้งเป็นบริเวณกว้าง สาหร่ายทะเลลอยขึ้นมาบนผิวน้ำและตายจากนั้นเริ่มไม่มีสาหร่ายทะเลใต้น้ำอีก เช่นเดียวกับหอยชนิดต่างๆ ที่น้ำแปลกประหลาดที่สุดคือมีปลาตายขึ้นมาตายบนผิวน้ำจำนวนมากจากนั้นจึงเป็นพวกนกกาและนกกินปลาชนิดต่างๆ พวกมันเริ่มตกรากฟ้าและไม่สามารถบินขึ้นไปตรงๆ ได้ บ้างบินตกลงไปในทะเลหรือชนหมู่ก้อนหินใหญ่ลักษณะอาการเหล่านี้แพร่เหมือนโรคติดต่อ นกที่มีอาการประหลาดเพิ่มจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ แล้ว จากนั้นก็ถึงคราวของสัตว์บกอย่างแมวหมดจดจนสัตว์และพืชอื่นๆ

สัญญาณเตือนที่ใกล้ตัวมนุษย์เกิดขึ้นในช่วงประมาณ 4-5 ปีก่อนการค้นพบโรคนั้นคือชาวบ้านในหลายพื้นที่เริ่มสังเกตพบว่าแมวของพวกเขาตายไปเป็นจำนวนมากด้วยอาการแปลกๆอีกทั้งในระหว่างปี 2495 - 2496 และในฤดูร้อนของปี 2497 สำนักงานสาธารณสุขของเมืองมินามาตะยังได้รับแจ้งจากชาวบ้านให้ช่วยกำจัดหนูทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็กที่กำลังระบาดอย่างหนักตามหมู่บ้านหลายแห่งหลังจากแมวที่เลี้ยงไว้ในตามบ้านเรือนต่างๆมีอาการเหมือนบ้าเดินทวนทวนจนตายไปโดยที่มีหลายตัวกระโดดลงทะเล ชาวบ้านพากันพูดว่าแมวทรมาณจนต้องฆ่าตัวตาย

ปรากฏการณ์นี้เกิดขึ้นคล้ายกันในหลายหมู่บ้านที่อยู่ริมอ่าวเช่นยูโด เดตสึคิชิชิคุระ โมโดเมียวจิง เป็นต้น และขยายไปถึงพื้นที่ต่างๆที่อยู่รอบทะเลชิรานูยะทั้งหมด เช่น สึนากิยูนูระและแถบริมของอำเภอ อะมาคุซะรวมถึงโกโซนูระชิโนชิมิอิเมโตะ และทาคาโตะ เหล่านี้คือความเปลี่ยนแปลงอย่างขนานใหญ่ที่เดือนกุมภาพันธ์มาล่วงหน้าหลายปีแต่เพิ่งได้รับการมองเห็นในภายหลัง⁶

⁶ ฟูเอ็ญ โฉม แซ่ตั้ง, มินามาตะ เรื่องราวที่มากกว่าโรคร้าย, เข้าถึงเมื่อ 20 กรกฎาคม 2557, เข้าถึงได้จาก http://thaicoalert.org/th/userfiles/Documents/50years_minamata.pdf

สรุปจากบทความเรื่องมินามะตะ เรื่องราวที่มากกว่าโรคร้าย แสดงให้เห็นปัญหาการถูกคุกคามชีวิตจากภาคอุตสาหกรรมที่รุนแรง และมีผลร้ายกระทบไปถึงลูกหลานหรือเด็กในครรภ์ ถือได้ว่าเป็นโศกนาฏกรรมที่ส่งผลกับผู้คนหมู่มากรวมทั้งสิ่งมีชีวิตแวดล้อม และสะท้อนถึงความไร้คุณธรรมของอุตสาหกรรมที่พยายามบ่ายเบี่ยงการรับผิดชอบปัญหา อันเป็นต้นเหตุของโศกนาฏกรรมเมืองมินามะตะ

ภาพที่ 7 ภาพจากบทความเรื่อง มินามะตะ เรื่องราวที่มากกว่าโรคร้ายภาพที่ 1
ที่มา: เพ็ญโฉม แซ่ตั้ง, มินามะตะ เรื่องราวที่มากกว่าโรคร้าย, เข้าถึงเมื่อ 20 กรกฎาคม 2557,
เข้าถึงได้จาก http://thaiecoalert.org/th/userfiles/Documents/50years_minamata.pdf

ภาพที่ 8 ภาพจากบทความเรื่อง มินามะตะ เรื่องราวที่มากกว่าโรคร้ายภาพที่ 2
ที่มา: เพ็ญโฉม แซ่ตั้ง, มินามะตะ เรื่องราวที่มากกว่าโรคร้าย, เข้าถึงเมื่อ 20 กรกฎาคม 2557,
เข้าถึงได้จาก http://thaiecoalert.org/th/userfiles/Documents/50years_minamata.pdf

ภาพที่ 9 ภาพจากบทความเรื่อง มินามะตะ เรื่องราวที่มากกว่าโรคร้ายภาพที่ 3
ที่มา: เพ็ญ โฉม แซ่ตั้ง, มินามะตะ เรื่องราวที่มากกว่าโรคร้าย, เข้าถึงเมื่อ 20 กรกฎาคม 2557,
เข้าถึงได้จาก http://thaiecoalert.org/th/userfiles/Documents/50years_minamata.pdf

ภาพที่ 10 ภาพจากบทความเรื่อง มินามะตะ เรื่องราวที่มากกว่าโรคร้ายภาพที่ 4
ที่มา: เพ็ญ โฉม แซ่ตั้ง, มินามะตะ เรื่องราวที่มากกว่าโรคร้าย, เข้าถึงเมื่อ 20 กรกฎาคม 2557,
เข้าถึงได้จาก http://thaiecoalert.org/th/userfiles/Documents/50years_minamata.pdf

ภาพที่ 11 ภาพจากบทความเรื่อง มินามะตะ เรื่องราวที่มากกว่าโรคร้ายภาพที่ 5

ที่มา: เพ็ญโฉม แซ่ตั้ง, มินามะตะ เรื่องราวที่มากกว่าโรคร้าย, เข้าถึงเมื่อ 20 กรกฎาคม 2557, เข้าถึงได้จาก http://thaiecoalert.org/th/userfiles/Documents/50years_minamata.pdf

2.3.2 รายงานผลวิจัยเรื่องพื้นที่ปนเปื้อนสารปรอทของประเทศไทย แหล่งโรงไฟฟ้าถ่านหินและโรงผลิตเยื่อกระดาษ ตำบลท่าตุม อำเภอศรีมหาโพธิ์ จังหวัดปราจีนบุรี

รายงานผลการวิจัย เรื่อง พื้นที่ปนเปื้อนสารปรอทของประเทศไทย แหล่งโรงไฟฟ้าถ่านหินและโรงผลิตเยื่อกระดาษ ตำบลท่าตุม อำเภอศรีมหาโพธิ์ จังหวัดปราจีนบุรี โดยมูลนิธิบูรณะนิเวศ (ประเทศไทย) สมาคมอาร์นิกา (สาธารณรัฐเช็ก) และคณะทำงานด้านโลหะหนัก เครือข่ายระหว่างประเทศว่าด้วยการกำจัดสารพิษตกค้างยาวนานในสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร – 3 มกราคม 2556

ข้อมูลการปลดปล่อยสารปรอทบ่งชี้ว่าโรงไฟฟ้าถ่านหินเป็นแหล่งกำเนิดหลักของการปลดปล่อยสารปรอทสู่อากาศ (Pirrone, Cinnirella et al. 2010); (UNEP Chemicals Branch 2008) อย่างไรก็ตามสิ่งที่มักถูกมองข้ามคือสารปรอทที่ปลดปล่อยสู่อากาศยังสามารถเข้าสู่แหล่งน้ำและของเสีย นอกจากนี้ข้อมูลพื้นที่ที่ปนเปื้อนตำบลท่าตุมในประเทศไทยยังนำไปสู่คำถามเกี่ยวกับบทบาทของโรงผลิตกระดาษและเยื่อกระดาษในการก่อกมลพิษสารปรอทในระบบนิเวศแหล่งน้ำทั้งโรงไฟฟ้าและโรงผลิตกระดาษและเยื่อกระดาษยังไม่ปรากฏในรายการ“ประเภทแหล่งกำเนิดสารปรอทและส่วนประกอบสารปรอทที่ปลดปล่อยสู่พื้นดิน และแหล่งน้ำ” ในร่างอนุสัญญาสารปรอทฉบับปัจจุบัน (UNEP (DTIE) 2012) การผลิตกระดาษและเยื่อกระดาษยังไม่ปรากฏในรายการแหล่งกำเนิดการปลดปล่อยสารปรอททางอากาศในร่างอนุสัญญาฉบับปัจจุบัน (UNEP (DTIE) 2012) แม้ว่าคู่มือสารปรอทของโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (UNEP,

2005) และสถิติจากทำเนียบการปลดปล่อยสารพิษของสหรัฐอเมริกา (TRI, 2004) บ่งชี้ว่าโรงผลิตกระดาษและเยื่อกระดาษเป็นแหล่งกำเนิดสำคัญของปรอทที่ปลดปล่อยสู่อากาศ

เพื่อป้องกันมลพิษจากสารปรอทในระบบนิเวศแหล่งน้ำอันจะเกิดขึ้นต่อไป โดยเฉพาะในปลาอันเป็นอาหารสำหรับชุมชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวในประเทศไทยเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งคือการควบคุมและป้องกัน ไม่ให้มีการปลดปล่อยสารปรอทจากแหล่งกำเนิด ดังเช่น โรงไฟฟ้าถ่านหินและโรงผลิตกระดาษและเยื่อกระดาษสู่ระบบนิเวศรอบใดที่ปัญหานี้ยังไม่ได้รับการแก้ไขหรือควบคุมให้มีความปลอดภัยยิ่งขึ้น สารปรอทจะเป็นมลพิษร้ายอย่างหนึ่งที่จะยังคงปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อมและอาจจะเป็นอันตรายต่อมนุษย์มากขึ้นทั้งกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในระดับท้องถิ่นและสังคมที่กว้างขึ้นในระดับโลก⁷

สรุปรายงานผลวิจัยเรื่องพื้นที่ปนเปื้อนสารปรอทของประเทศไทย แหล่งโรงไฟฟ้าถ่านหินและโรงผลิตเยื่อกระดาษตำบลท่าตูมอำเภอศรีมหาโพธิ์จังหวัดปราจีนบุรี เป็นข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นถึงถึงความอันตรายจากสารพิษของภาคอุตสาหกรรมที่ใกล้ตัวมาก โดยเฉพาะเมื่อเป็นสารพิษที่ตกค้างในแหล่งอาหารสดเช่นปลา เนื่องจากปลาสดที่ขายในท้องตลาดไม่สามารถตรวจสอบแหล่งที่มาได้ จึงไม่มีองค์กรจากภาครัฐเข้าตรวจสอบและรับรองความปลอดภัย ทำให้กระบวนการควบคุมสารพิษเป็นไปได้ลำบาก ปัญหาจึงตกอยู่ที่ผู้บริโภคอย่างเลี่ยงไม่ได้

⁷มูลนิธิบูรณะนิเวศ สมาคมอาร์นิกา และคณะทำงานด้านโลหะหนัก, พื้นที่ปนเปื้อนสารปรอทของประเทศไทย แหล่งโรงไฟฟ้าถ่านหินและโรงผลิตเยื่อกระดาษ ตำบลท่าตูม อำเภอศรีมหาโพธิ์จังหวัดปราจีนบุรี, เข้าถึงเมื่อ 20 กรกฎาคม 2557, เข้าถึงได้จาก http://www.ipen.org/hgmonitoring/pdfs/thailand_mercury_fish-hair_final-th.pdf

พื้นที่ปนเปื้อนสารปรอทของประเทศไทย

แหล่งโรงไฟฟ้าถ่านหินและโรงผลิตเยื่อกระดาษ
ตำบลท่าตูม อำเภอศรีมหาโพธิ์ จังหวัดปราจีนบุรี

โดย มูลนิธิบูรณะนิเวศ

Arnika Association และ IPEN

มกราคม 2556

ภาพที่ 12 ภาพจากเอกสารรายงานผลวิจัยเรื่องพื้นที่ปนเปื้อนสารปรอทของประเทศไทย แหล่ง
โรงไฟฟ้าถ่านหินและ โรงผลิตเยื่อกระดาษ ตำบลท่าตูม อำเภอศรีมหาโพธิ์
จังหวัดปราจีนบุรี

ที่มา: มูลนิธิบูรณะนิเวศ สมาคมอาร์นิกา และคณะทำงานด้าน โลหะหนัก, พื้นที่ปนเปื้อนสาร
ปรอทของประเทศไทย แหล่งโรงไฟฟ้าถ่านหินและโรงผลิตเยื่อกระดาษ ตำบลท่าตูม อำเภอศรีมหา
โพธิ์จังหวัดปราจีนบุรี, เข้าถึงเมื่อ 20 กรกฎาคม 2557, เข้าถึงได้จาก [http://www.ipen.org/
hgmonitoring/pdfs/thailand_mercury_fish-hair_final-th.pdf](http://www.ipen.org/hgmonitoring/pdfs/thailand_mercury_fish-hair_final-th.pdf)

ตารางที่ 1 ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้อง

ที่	หัวข้อเรื่อง	ประเด็นเนื้อหา	สิ่งที่ได้รับ
1	ประสบการณ์ที่ได้รับกับตนเอง	-กลืนน้ำเห็มนจากโรงงานปลาป่น จ.สงขลา	-สะท้อนปัญหาที่ใกล้ตัวมากกว่าที่จะละเอียดได้
2	ประสบการณ์จากการสัมภาษณ์	-หลุมขุดเจาะน้ำมันที่ อ.สทิงพระ จ.สงขลา	-สะท้อนปัญหาในแง่มุมของอาชีพความเป็นอยู่ในการดำรงชีวิต
3	รายงานข่าวถึง 40 พื้นที่ที่ถูกลดพื้นที่ขยะสารพิษในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย	-สำรวจพื้นที่ที่มีการลักลอบทิ้งขยะสารพิษในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย	-สะท้อนให้เห็นจำนวนของผู้ประกอบการที่ไร้จิตสำนึกซึ่งมีมากจนน่าวิตก
4	ข่าวการพบสัญญาณระบบนิเวศทะเลระยะของผิปกติ	-เป็นการแจ้งเตือนถึงความอันตรายทางทะเลที่ปนเปื้อนสารพิษจากภาคอุตสาหกรรม	-แสดงให้เห็นถึงอันตรายจากอุตสาหกรรมที่ใกล้ตัวและส่งผลในวงกว้างของระบบนิเวศ
5	บทความเรื่อง มินามะตะ เรื่องราวที่มากกว่าโรคร้าย	-เรื่องราวของแพทย์ที่พยายามหาสาเหตุของโรคมินามะตะ -ผลกระทบจากสารพิษที่ทำร้ายทุกสิ่งมีชีวิตโดยรอบโรงงานอุตสาหกรรม ของบริษัท ชิส โสตะ -สัญญาณของโรคร้ายหายหน้าที่ถูกละเอียด	-สะท้อนความไร้จิตสำนึกผู้ประกอบการ -สะท้อนถึงผลกระทบที่ไม่ใช่แค่ต่อมนุษย์แต่รวมถึงสัตว์โลกและระบบนิเวศโดยเฉพาะทางทะเล -เป็นแรงกระตุ้นเร้าจากความสะท้อนใจในประเด็นเนื้อหา

ตารางที่ 1 ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้อง(ต่อ)

ที่	หัวข้อเรื่อง	ประเด็นเนื้อหา	สิ่งที่ได้รับ
6	เอกสารรายงานผล วิจัยเรื่องพื้นที่ ปนเปื้อนสาร ปรอทของประเทศ ไทย แหล่ง โรงไฟฟ้าถ่านหิน และโรงผลิตเชื้อ กระดาษตำบลท่า คูมอำเภอศรีมหา โพธิ์จังหวัด ปราจีนบุรี	-มลพิษที่ยังคงปนเปื้อนใน แหล่งอาหารและใน สิ่งแวดล้อมซึ่งอาจจะเป็น อันตรายต่อมนุษย์	-สะท้อนปัญหาใกล้ตัว -สะท้อนการส่งต่อสารพิษทาง แหล่งอาหาร

3. อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปกรรม

รูปแบบในเชิงศิลปะนั้น โดยส่วนใหญ่จะหมายถึงกระบวนการสร้างรูปหรือกระบวนการนำเสนอผลงานศิลปะตามแบบอย่างของลัทธิทางศิลปะ เช่น รูปแบบเหมือนจริง (Realism) ที่เป็นการนำเสนอสถานะความจริงของแบบตามความเชื่อของคนในกลุ่มลัทธินี้ โดยภาวะหรือสถานะความจริงนั้นอาจจะไม่ใช่รูปร่างหรือรูปทรงที่เหมือนจริงก็ได้ อาจรวมไปถึงสภาพความเป็นอยู่จริงๆ ความลำบาก ความยากจน ซึ่งหากมองดูที่ประเด็นเนื้อหาแล้ววิทยานิพนธ์ชุดนี้อาจจัดอยู่ในกลุ่มลัทธินี้เช่นกัน หากแต่ที่กล่าวมาข้างต้นผู้สร้างสรรค์เองไม่ได้มีทัศนคติตามแบบอย่างความเชื่อในกลุ่มลัทธินิยมใดๆ เพื่อไม่ให้เกิดความสับสน ผู้สร้างสรรค์จึงขอจำกัดขอบเขตของ รูปแบบที่ให้อิทธิพลต่อวิทยานิพนธ์ชุด “รูปทรงของวัตถุไร้จิตสำนึก : ภัยคุกคามจากสังคมอุตสาหกรรม” ไว้เป็น 2 อิทธิพลรูปแบบ คือ

3.1 อิทธิพลด้านเนื้อหา

ด้านเนื้อหาโดยจะหมายถึง กระบวนการทางเนื้อหาเรื่องราว รวมทั้งกระบวนการทางความคิดที่เป็นแบบแผนที่ผู้สร้างสรรค์ใช้เป็นประเด็นสื่อสารในผลงานศิลปะ หนึ่งเป็นอิทธิพลทางเนื้อหาเรื่องราว รวมทั้งกระบวนการทางความคิดที่เกี่ยวข้องกับภาคอุตสาหกรรม และ

ผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิต ที่ผู้สร้างสรรค์นำมาประยุกต์ใช้ในวิทยานิพนธ์ชุด “รูปทรงของวัตถุไร้จิตสำนึก : ภัยคุกคามจากสังคมอุตสาหกรรม” คือ แนวคิดของศิลปิน Chris Jordan

Chris Jordan

ศิลปินชาวอเมริกันชื่อ Chris Jordan ผู้เป็นที่รู้จักจากศิลปะภาพถ่ายขยะและเศษวัสดุที่เน้นแสดงออกถึงจำนวนมหาศาลที่เกิดจากการอุปโภคบริโภคของมนุษย์ ผลงานของ Chris Jordan แต่ละชิ้นสร้างความสะเทือนใจโดยเปรียบเทียบและบ่งชี้อัตราการอุปโภคบริโภคทรัพยากรของมนุษย์ที่ “เกินพอ” จนน่าตื่นตระหนก และสามารถกระตุ้นเร้าจิตอาสาในการอนุรักษ์โลกได้มากกว่า การอ่านบทความเกี่ยวกับภาวะปัญหาโลกร้อน

บทความได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับ Chris Jordan ไว้ดังนี้ “Chris Jordan มองว่าปัญหาสิ่งแวดล้อมทุกวันนี้เกิดจากการที่พวกเราร่วมมือร่วมใจกันสร้าง ปัญหาคนละไม้ คนละมือ โดยไม่รู้ตัว ผลกระทบเล็กๆ ที่เราก่อทิ้งไว้นั้น ไม่มีใครคิดว่ามันเป็นเรื่องใหญ่โตเพราะเราเห็นแต่ผลกระทบที่เกิดขึ้นเฉพาะ จากมือของเรา แต่เราไม่เคยรู้เลยว่าเมื่อมันถูกนำไปรวมกับผลกระทบเล็กๆ จากมือคนอื่นแล้วสุดท้ายมันกลายเป็นผลกระทบต่อโลกใบนี้แค่ไหน ข้อมูลอย่าง คนอเมริกันใช้ถุงพลาสติก 60,000 ใบทุก 5 วินาที ถึงจะฟังดูใหญ่ยิ่ง แต่มันก็เป็นเพียงตัวเลขบนกระดาษที่ยากจะจินตนาการตามว่ามันมากมายแค่ไหน Chris Jordan ก็เลยเปลี่ยนตัวเลขเหล่านั้นให้เป็นภาพถ่ายขนาดใหญ่ยักษ์ให้เห็นกันไป เลยว่าถุงพลาสติก 60,000 ใบมันเยอะแค่ไหน”⁸

ในทัศนะผู้สร้างสรรค์คิดว่าผลงานของ Chris Jordan มีประเด็นเนื้อหาเกี่ยวพันกับสิ่งมีชีวิตแวดล้อมที่ถูกคุกคามจากสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นโดยใช้วัตถุดิบจากสิ่งมีชีวิตจริงๆ ในการนำเสนอเพื่อความสะเทือนอารมณ์ ถึงสภาวะความตาย ด้วยเหตุที่มีประเด็นเนื้อหาที่ใกล้เคียงกับประเด็นของวิทยานิพนธ์ชุดนี้ที่ว่าด้วยเรื่องของ สิ่งมีชีวิตแวดล้อมที่ถูกคุกคามจากความเป็นอุตสาหกรรม เป็นผลให้ผู้เขียนเริ่มศึกษา ชีวิตและผลงานของ Chris Jordan จึงสังเกตพบว่า Chris Jordan ใช้วัตถุจริงที่ทุกคนคุ้นชินและดูราวกับเป็นปัญหาเพียงเล็กๆ น้อยๆ เช่น ฝาขวดน้ำ เศษพลาสติก ตึกตาพลาสติก ฯลฯ มาขยายให้เป็นปัญหาใหญ่ เพื่อกระตุ้นอารมณ์สะเทือนใจของผู้ชม ซึ่งเป็นหนึ่งในกระบวนการนำเสนอที่ผู้เขียนได้นำมาประยุกต์ใช้ในวิธีสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชุดนี้

⁸ คิวหนา [นามแฝง], ใกล้เคียงแตกใจ, เข้าถึงเมื่อ 20 กรกฎาคม 2557, เข้าถึงได้จาก

ภาพที่ 13 ภาพศิลปิน Chris Jordan

ที่มา: คิ้วหนา [นามแฝง], โกลด์ตากระแทกใจ, เข้าถึงเมื่อ 20 กรกฎาคม 2557, เข้าถึงได้จาก

<https://myfreezer.wordpress.com/2010/03/16/christ-jordan/>

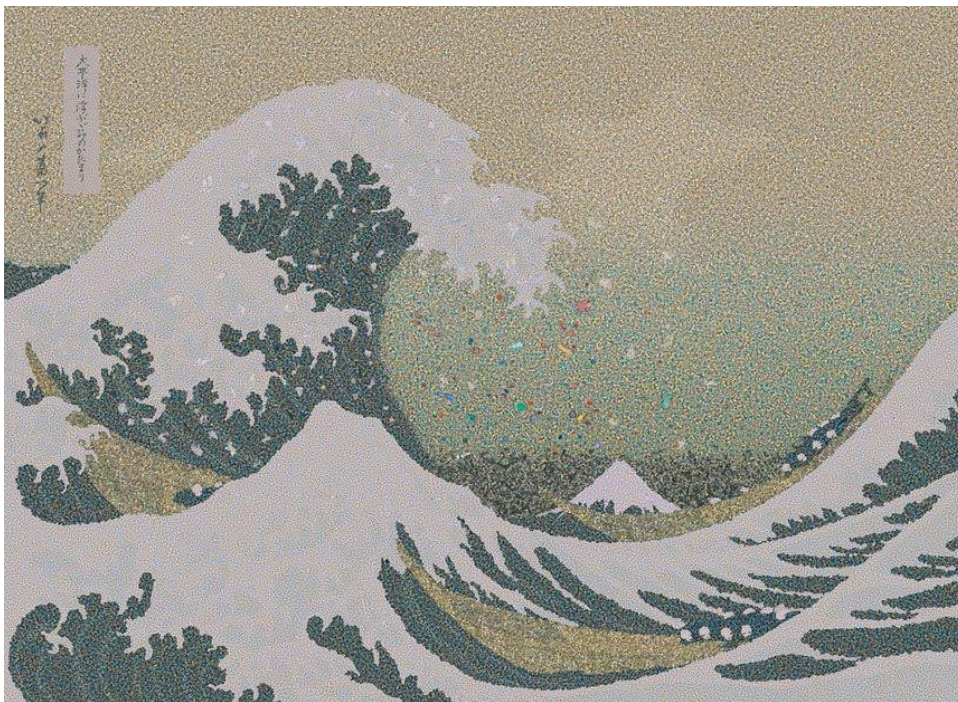

ภาพที่ 14 ภาพถ่ายซากนก Albatros ที่เสียชีวิตจากการกินพลาสติกมากเกินไปโดย Chris Jordan

ที่มา: Chris Jordan, **Message from the Gyre** [photographic art], 2009, เข้าถึงเมื่อ 20

กรกฎาคม 2557, เข้าถึงได้จาก <http://www.catdumb.com/overpop/>

ภาพที่ 15 ภาพงานรีโพรดักชันภาพพิมพ์แกะไม้ Behind the Great Wave off Kanagawa โดย Chris Jordan สร้างจากซากขยะพลาสติกจำนวน 2.4 ล้านชิ้น เทียบเท่ากับปริมาณที่ขยะถูกทิ้งลงทะเลและมหาสมุทรทั่วโลกในทุกๆ ชั่วโมง

ที่มา: Chris Jordan, Gyre [Mixed Media], 2009, เข้าถึงเมื่อ 20 กรกฎาคม 2557, เข้าถึงได้จาก <https://myfreezer.wordpress.com/2010/03/16/christ-jordan/>

3.2 อิทธิพลด้านรูปแบบ

รูปแบบเทคนิควิธีการ โดยรูปแบบนี้จะหมายถึง กระบวนการทางรูป ทั้งรูปร่าง รูปทรง ที่ผู้สร้างสรรค์ใช้นำเสนอผลงาน หนึ่งเป็นอิทธิพลทางกลวิธีการสร้างรูปตามแบบอย่าง ศิลปะจัดวาง และประติมากรรมสื่อผสม โดยรูปแบบที่มีอิทธิพลต่อผลงานศิลปกรรมมีดังนี้

3.2.1 มณฑิธร บุญมา

ศิลปินผู้มืบทบาทในการสร้างสรรค์ศิลปะแนวใหม่และบุกเบิกการสร้างงานสื่อผสมและศิลปะจัดวาง โดยใช้วัสดุรูปแบบและเนื้อหาแบบไทยทั้งแบบไทยชนบทและแบบพุทธปรัชญา ทำให้เกิดแนวคิดศิลปะสื่อผสมร่วมสมัยที่มีทั้งความเป็นไทยและความเป็นสากล⁹

⁹จรรยาพร วงศ์กลาง, ศิลปินผู้สร้างสรรค์, เข้าถึงเมื่อ 15 กรกฎาคม 2557, เข้าถึงได้จาก http://servayp.blogspot.com/2013/09/blog-post_17.html

ในผลงานศิลปะแบบสื่อผสม (Mixed Media) ของเขานำวัสดุจากธรรมชาติ และวัสดุสำเร็จรูปแบบชาวบ้านชนบทไทย มาทำประติมากรรมประสมกันจนเกิดภาพลักษณ์ใหม่ ทำลายบริบทของหน้าที่ (Function) เดิมของแต่ละวัตถุ และจัดตั้งผลงานรายรอบพื้นที่ว่าง กลายเป็นกลุ่มประติมากรรมที่ถูกจัดวางอย่างจงใจ รวมถึงจัดสรรในแต่ละส่วนให้พื้นที่ว่างวิ่งผ่านไปทุกๆ ส่วนของกลุ่มประติมากรรม (Open Space) การจัดวางดังกล่าวทำให้ผู้ชมสามารถเดินผ่านเข้าไปในตัวผลงานที่ถูกประกอบกันราวกับเป็นหนึ่งในสิ่งมีชีวิตที่ถูกแทนด้วยสัญลักษณ์บางอย่าง ด้วยผลในการวางตัวผลงานในแต่ละจุดอย่างมีจังหวะ ทำให้เกิดความเคลื่อนไหวแปรเปลี่ยนของแต่ละรูปทรงอย่างลงตัว ผู้ดูจึงสามารถสัมผัสกับสารที่ศิลปินได้ส่งผ่านสื่อทางทัศนศิลป์ได้อย่างน่าสนใจ¹⁰

ในทัศนะของผู้สร้างสรรค์ กระบวนการสร้างสรรค์และผลงานของอาจารย์ มณฑิธร บุญมา ถือเป็นแนวทางหลักๆ ที่มีอิทธิพลในการประยุกต์ใช้สร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชุดนี้ ทั้งด้านกลวิธีการประกอบกันของวัตถุสำเร็จรูปที่ทำให้เกิดการตีความหมายใหม่ หรือ การนำเสนอแบบประติมากรรมจัดวางที่ผู้ชมสามารถเดินเข้ามามีส่วนร่วมกับชิ้นงานได้ ทำให้ระยะเวลาชมผลงานมีความสำคัญทั้งระยะใกล้ และระยะไกล

¹⁰ สุริยะ ฉายะเจริญ, การติดตั้งผลงานในศิลปะร่วมสมัยไทย, เข้าถึงเมื่อ 15 กรกฎาคม 2557, เข้าถึงได้จาก <http://jiumpsuri.blogspot.com/2009/03/blog-post.html>

ภาพที่ 16 ภาพศิลปิน มณเฑียร บุญมา

ที่มา: ผู้จัดการ Online, “ศิลปะที่สร้างไม่เสร็จของ มณเฑียร บุญมา,” ผู้จัดการออนไลน์, เข้าถึงเมื่อ 15 กรกฎาคม 2557, เข้าถึงได้จาก <http://www.manager.co.th/CelebOnline/ViewNews.aspx?NewsID=9560000051255>

ภาพที่ 17 ภาพผลงานชื่อ “A pair of water-buffaloes” โดยมณฑิธร บุญมา
ที่มา: มณฑิธร บุญมา, **A pair of water-buffaloes** [สื่อผสม], 2531, เข้าถึงเมื่อ 15
กรกฎาคม 2557, เข้าถึงได้จาก <http://www.rama9art.org/artisan/artdb/artists/home.php?p=profiles&name=Montien%20Boonma>

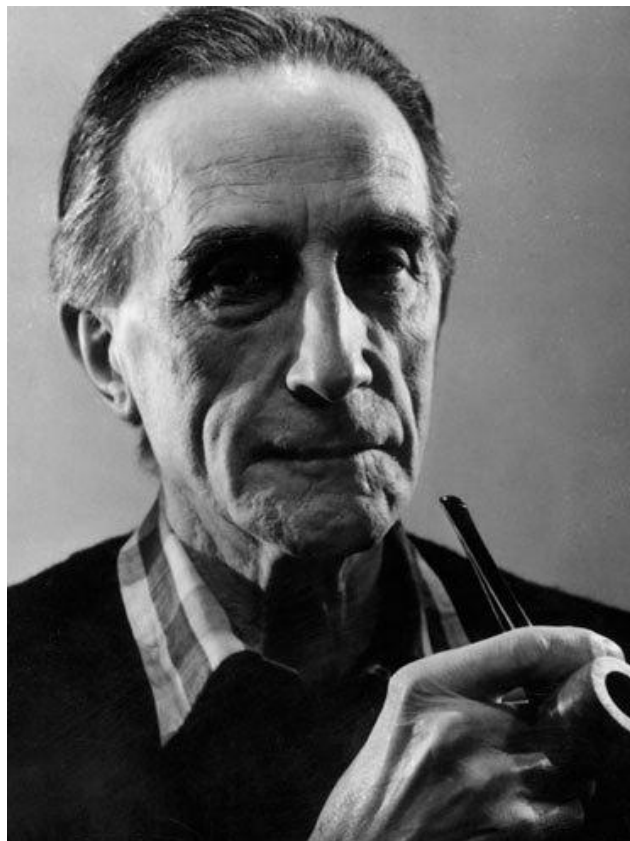
3.2.2 Marcel Duchamp

จุดเริ่มต้นของการสร้างสรรค์ของ Marcel Duchamp เกิดจากความคิดที่ต่อต้านการสร้างสรรค์ศิลปะแบบดั้งเดิม ซึ่งรูปแบบทางศิลปะแบบ Cubism สร้างแรงผลักดันให้ Marcel Duchamp สร้างสรรค์ผลงานจนได้รับการยกย่อง แต่ Marcel Duchamp ต้องการแสวงหาแนวทางการทำงานศิลปะที่เป็นรูปแบบเฉพาะของตนเอง อีกทั้งยังมีความสนใจในปรัชญาของ Descartes Rene “Cogit Ergo Sum” “ฉันคิด ฉันจึงเป็นตัวฉัน” จึงมีความพยายามนำความคิดในเชิงปรัชญาดังกล่าวมาสร้างสรรคงานศิลปะของตนเอง ผสมผสานกับการเฝ้าเขียนงานศิลปะกรรมแบบดั้งเดิม

Bicycle Wheel สร้างสรรค์จากความคิดทางปรัชญาที่ตอบสนองความต้องการสะท้อนความเป็นไปทางสังคม ในเรื่องค่านิยมเกี่ยวกับศิลปะและสุนทรียศาสตร์ โดยพยายามแสดงออกในเรื่องแง่มุมทางความคิดที่มีความสำคัญกว่าภาพลักษณ์ภายนอกของงานศิลปะ หรือที่มาของวัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ ด้วยวิธีการสร้างความแปลกใหม่ ให้ผู้ที่พบเห็น ได้รู้สึกโต้ตอบกับงานศิลปะโดยตรง ซึ่งตรงกับประเด็นในทฤษฎีความคิดของ Alexander Gerard “ความรู้สึกเกี่ยวกับการโต้ตอบ” (reflex sense) โดยผลงาน Bicycle Wheel แสดงออกถึงความรู้สึกแปลกใหม่ในการสร้างสรรค์ กระตุ้นให้คนมาสนใจและคิดถึงเหตุผล ซึ่งอาจนำไปสู่ความนึกคิดหรือองค์ความรู้ใหม่ เกิดการพัฒนาทางความคิดและสุนทรียศาสตร์ นำพาไปสู่ความคิดที่ตอบสนองความต้องการของศิลปิน ที่มุ่งเน้นการสร้างสรรค์งานศิลปกรรมที่แปลกใหม่และทรงคุณค่าทางความคิด อีกทั้งยังแสดงออกถึงความรู้สึกเยาะเย้ยงานศิลปะยุคก่อนหน้าในรูปแบบดั้งเดิม เพื่อปล้ำล้างความคิดและความเชื่อเกี่ยวกับการสร้างสรรค์งานศิลปะตามแบบประเพณี¹¹

ในทัศนะของผู้สร้างสรรค์ ผลงานของ Marcel Duchamp มีความโดดเด่นและน่าสนใจที่เป็นอิทธิพลต่อวิทยานิพนธ์ คือการคัดสรรวัสดุสำเร็จรูปและการประกอบกันที่กระตุ้นให้เกิดจินตนาการใหม่ มากกว่าจะชี้นำไปสู่เนื้อหา ต่างจากผลงานของ อาจารย์ มณฑิทร บุญมา ที่มักใช้วัสดุสำเร็จรูปประเภทเดียวกันและสื่อสารให้เกิดเนื้อหา แต่ผลงานของ Marcel Duchamp ใช้วัสดุสำเร็จรูปที่ต่างประเภทไม่มีความเกี่ยวข้อง หรือไม่น่าจะเกี่ยวข้องกันโดยสิ้นเชิง มาประกอบกัน สร้างให้เกิดภาพลักษณ์ของชิ้นงานที่ไม่อาจตีความถึงเนื้อหาได้แต่กลับทำให้เกิดจินตนาการใหม่ๆ แก่ผู้ชมอย่างมาก ซึ่งผู้สร้างสรรค์คิดว่าเป้าประสงค์ที่เป็นนามธรรม เช่น จินตนาการ อารมณ์รู้สึก ความสะเทือนใจ ฯลฯ เหล่านี้เป็นคุณลักษณะเฉพาะที่ต้องมีในงานศิลปะ

¹¹Aniwat Tongseeda, บทวิเคราะห์ผลงาน Bicycle Wheel ของ Marcel Duchamp, เข้าถึงเมื่อ 20 กรกฎาคม 2557, เข้าถึงได้จาก <http://aniwat-leilom.blogspot.com/2012/06/bicycle-wheel-marcel-duchamp.html>

ภาพที่ 18 ภาพศิลปิน Marcel Duchamp

ที่มา: Sayontan Sinha, **Marcel Duchamp Interview at UBUWEB (1963)**, เข้าถึงเมื่อ 20

กรกฎาคม 2557, เข้าถึงได้จาก <http://numerocinqmagazine.com/2013/12/08/marcel-duchamp-interview-at-ubuweb/>

ภาพที่ 19 ภาพผลงานชื่อ “Bicycle Wheel” โดย Marcel Duchamp
ที่มา: Marcel Duchamp, **Bicycle Wheel** [Readymade], 2464, เข้าถึงเมื่อ 20 กรกฎาคม 2557,
เข้าถึงได้จาก <http://aniwat-leilom.blogspot.com/2012/06/bicycle-wheel-marcel-duchamp.html>

ตารางที่ 2 สรุปลักษณะศิลปกรรม

ภาพผลงาน	ข้อมูล	การวิเคราะห์เนื้อหา	การวิเคราะห์เทคนิค รูปแบบ
	-Albatros -Chris Jordan	-มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับ สิ่งมีชีวิตแวดล้อมและสิ่งที่ มนุษย์สร้างขึ้น -แสดงภาวะความตายด้วย ความเป็นซากศพของ สิ่งมีชีวิต	-ใช้วัตถุดิบจากสิ่งมีชีวิต จริงในการนำเสนอ -แสดงภาวะความตายด้วย ความเป็นซากศพของ สิ่งมีชีวิต
	-Behind the Great Wave off Kanagawa -Chris Jordan	-มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับ สิ่งมีชีวิตแวดล้อมและสิ่งที่ มนุษย์สร้างขึ้น	-นำเสนอด้วยการใช้ จำนวนและสถิติสร้าง ความตื่นตระหนกและ สะเทือนใจ
	-A pair of water- buffaloes -มณฑิธร บุญมา	-เนื้อหาเกี่ยวกับชีวิตใน ชนบท	-ใช้วัตถุสำเร็จรูปสื่อสาร เนื้อหาอย่างมีเรื่องราว -มีความน่าสนใจในกลวิธี นำเสนอจัดวาง และการ ประกอบรูปทรง
	-Bicycle Wheel -Marcel Duchamp	-ไม่ได้เน้นแสดงเนื้อหาว่า เป็นเรื่องใดแต่สะท้อนให้ เห็นแนวคิดในการต่อต้าน รูปแบบประเพณีนิยม	-การประกอบกันของวัตถุ แล้วเกิดการตีความใหม่ -การใช้วัตถุสำเร็จรูปมา ประกอบกันที่น่าสนใจ

บทที่ 3

กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

การพัฒนาการสร้างสรรค์งานศิลปะทั้งด้านเนื้อหาและเทคนิคต้องมาจากการศึกษาค้นคว้าหาความรู้รวมทั้งประสบการณ์และแรงบันดาลใจ จึงจะมีผลให้รูปแบบการนำเสนอผลงานสามารถถ่ายทอดได้ตรงตามเป้าหมายและเป็นเอกภาพตามที่ต้องการ การสร้างสรรค์ผลงานในครั้งนี้ ผู้สร้างสรรค์ได้วางแผนและเรียบเรียงขั้นตอนต่างๆ เพื่อง่ายต่อการปฏิบัติงานซึ่งมีขั้นตอนและกระบวนการดังนี้

1. การกำหนดขอบเขต
 - 1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา
 - 1.2 ขอบเขตด้านรูปแบบ
 - 1.3 ขอบเขตด้านเทคนิควิธีการและการนำเสนอ
2. แพลนผังการประมวลความคิด
3. สืบหาข้อมูล
 - 3.1 ศึกษารูปทรงต่างๆทั้งรูปทรงอินทรีย์รูป และรูปทรงจากอุตสาหกรรม
 - 3.2 ศึกษาการประกอบของรูปทรงให้เกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์
4. วิธีการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์
 - 4.1 ขั้นตอนการสร้างภาพร่าง
 - 4.2 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ชิ้นผลงาน
 - 4.2.1 ขั้นตอนการเลือกวัสดุ
 - 4.2.2 ขั้นตอนการเตรียมงาน
 - 4.2.3 ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1. การกำหนดขอบเขต

ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ ในหัวข้อ “รูปทรงของวัตถุไร้จิตสำนึก: ภัยคุกคามจากสังคมอุตสาหกรรม” เป็นผลงานลักษณะประติมากรรมจัดวาง รูปแบบกึ่งนามธรรม ใช้เทคนิคการประกอบกันของวัตถุสำเร็จรูป (Readymade) ระหว่างวัตถุประเภทรูปทรงจากอินทรีย์รูปและประเภทรูปทรงจากวัตถุอุตสาหกรรม ที่แสดงนัยยะเชิงลบของสิ่งมีชีวิตที่ถูกกระทำจาก

ระบบอุตสาหกรรมโดยมีการตัดทอนรูปร่างรูปทรงและนำมาจัดองค์ประกอบใหม่ที่มุ่งเน้นสื่อสาร ด้วยกระบวนการเชิงสัญลักษณ์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกของการถูกระทำและลักษณะการ คุกคามจากความเป็นระบบอุตสาหกรรม

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา กำหนดให้สื่อสารประเด็นเนื้อหาถึงสิ่งมีชีวิตที่ได้รับ ผลกระทบในด้านลบจากระบบอุตสาหกรรม

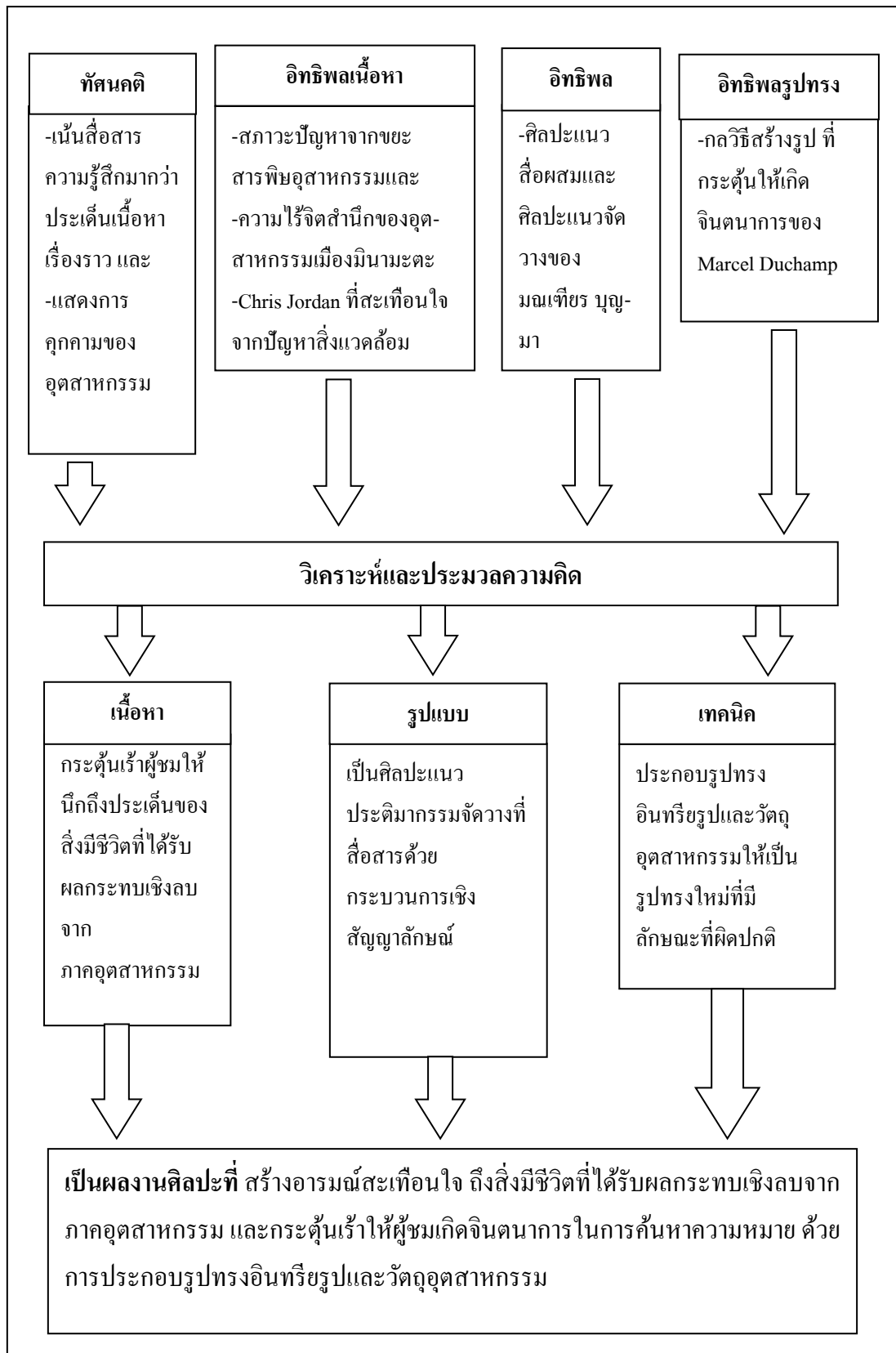
1.2 ขอบเขตด้านรูปแบบ กำหนดให้เป็นศิลปะประติมากรรมในแนวจัดวาง ที่มี ลักษณะเป็นรูปทรงกึ่งนามธรรม

1.3 ขอบเขตด้านเทคนิควิธีการ กำหนดให้เป็นเทคนิคการประกอบกันของวัตถุ สำเร็จรูป (Readymade) ระหว่างวัตถุสำเร็จรูปประเภทอินทรีย์รูป และ วัตถุสำเร็จรูปประเภทวัตถุ จากอุตสาหกรรม ให้เป็นรูปทรงเดียวกันที่มีลักษณะที่ผิดปกติ

2. แผนผังการประมวลความคิด

ผู้สร้างสรรค์กำหนดความเป็นเอกภาพทั้งด้านการสื่อสารเนื้อหาด้านเทคนิควิธีการทางรูป และด้านอารมณ์ความรู้สึกเป็นแผนผังเพื่อให้เข้าใจได้ง่ายถึงที่มาและเป้าหมายของการสร้างสรรค์ ผลงานศิลปะชุด “รูปทรงของวัตถุไร้จิตสำนึก : กัญคุกคามจากสังคมอุตสาหกรรม” ดังนี้

แผนผังที่ 1 การประมวลความคิด

3. สำรวจหาข้อมูล

3.1 ศึกษารูปทรงต่างๆทั้งรูปทรงอินทรีย์รูป และรูปทรงจากอุตสาหกรรม
จากการศึกษาในแหล่งข้อมูลพบว่ารูปทรงในทางศิลปะถูกแบ่งเป็น3ประเภท คือ¹²

3.1.1 รูปทรงเรขาคณิต (Geometric Form) เป็นรูปทรงที่ให้โครงสร้างเป็น
พื้นฐานของรูปทรงอื่นๆ ให้ความรู้สึกที่แน่นอน มั่นคง แข็งแรง เช่น วงกลม สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม
 เป็นต้น

3.1.2 รูปทรงอินทรีย์รูป (Organic Form) เป็นรูปทรงที่มีลักษณะคล้ายสิ่งมีชีวิต
 ให้ความรู้สึกของสิ่งมีชีวิตราวกับจะเติบโตได้ เช่น คน สัตว์ พืช เป็นต้น

3.1.3 รูปทรงอิสระ (Free Form) เป็นรูปทรงที่มีโครงสร้างที่ไม่แน่นอน เช่น
รูปทรงของควีน น้ำ เมฆ เป็นต้น

จากการสำรวจข้อมูลของรูปทรงอินทรีย์รูป และรูปทรงจากอุตสาหกรรมพบข้อ
เปรียบเทียบดังตารางนี้

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบรูปทรง

ประเด็น	รูปทรงอินทรีย์รูป	รูปทรงจากอุตสาหกรรม
ประเภทรูปทรง	- รูปทรงอินทรีย์รูป	- รูปทรงเรขาคณิต
ลักษณะจำเพาะ	- ความไม่สม่ำเสมอ	- ความสม่ำเสมอ การซ้ำ
อารมณ์ของรูปทรง	- แข็งแรงแต่มีความไม่แน่นอน อยู่บ้าง - ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว ได้บ้าง นุ่มนวล	- แข็งแรง - หนัก - เคลื่อนไหวรวดเร็ว - แข็งกระด้าง

3.2 ศึกษาการประกอบของรูปทรงให้เกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์

การประกอบกันของรูปทรงย่อยให้เป็นรูปทรงส่วนรวมที่ซับซ้อนขึ้น ซึ่งเป็น
วิธีการสำคัญของการสร้างรูปทรงในทางทัศนศิลป์นั้น อาจทำได้โดยวิธีการต่างๆ ดังต่อไปนี้

¹² ชลูด นิ่มเสมอ, องค์ประกอบของศิลปะ, พิมพ์ครั้งที่ 8 (กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์
พับลิชชิ่ง, 2554), 269

3.2.1 รูปทรงที่เคียงกัน (Juxtaposing Form)

3.2.2 รูปทรงที่ต่อเนื่องกัน (Connecting Form)

3.2.3 รูปทรงที่ซ้อนกัน (Overlapping Form)

3.2.4 รูปทรงที่ผนึกเข้าด้วยกัน (Interlocking Form)

3.2.5 รูปทรงที่แทรกเข้าหากัน (Interpenetrating Form)

3.2.6 รูปทรงที่สานเข้าด้วยกัน (Interwoven Form)

3.2.7 รูปทรงที่บิดพันกัน (Twisting Form)

ดังนั้นการประกอบรูปทรงในวิทยานิพนธ์นี้เพื่อให้สื่อแสดงได้ตามวัตถุประสงค์ จึงต้องทดลองและสรุปผลดังนี้

ตารางที่ 4 การประกอบรูปทรง

วิธีการ	ตัวอย่าง	ทักษะ	สรุป
รูปทรงที่เคียงกัน		-ให้ความรู้สึกถึงการอยู่รวมแบบไม่ได้แสดงถึงความกลมกลืนหรือต่อต้าน	-ใช้ในการสร้างรูปได้แต่ไม่ค่อยส่งผลในเชิงลบมากนัก
รูปทรงที่ต่อเนื่องกัน		-ให้ความรู้เป็นกลุ่มเดียวกันหรือพยายามเป็นกลุ่มเดียวกันไม่ได้แสดงถึงความกลมกลืนหรือต่อต้านแต่ให้ความรู้สึกเคลื่อนที่อย่างฉับพลัน	-เหมาะในการสื่อประเด็นอุตสาหกรรม โดยการสร้างความรู้สึกเคลื่อนที่อย่างฉับพลัน
รูปทรงที่ซ้อนกัน		-ให้ความรู้สึกถึงการอยู่รวมแบบไม่ได้แสดงถึงความกลมกลืนหรือต่อต้านและเกิดระยะมิติ	-ใช้เพิ่มความมีมิติในงานได้ทำให้ผลงานมีความน่าสนใจ

ตารางที่ 4 การประกอบรูปทรง(ต่อ)

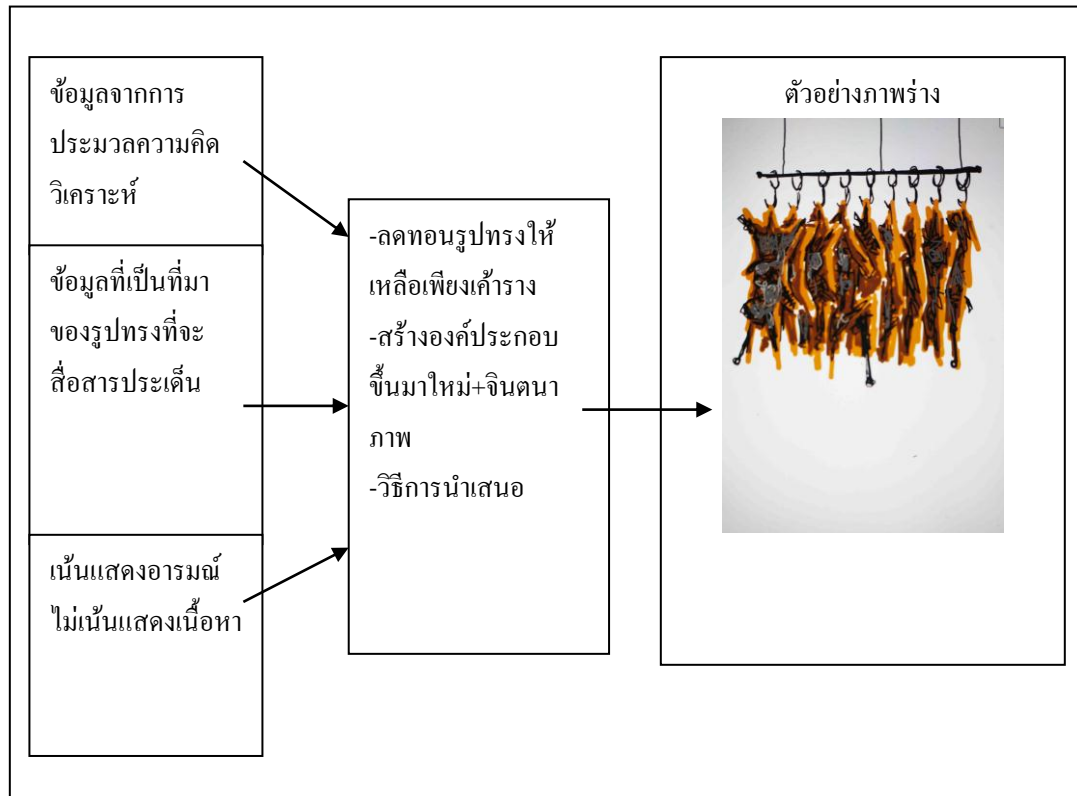
วิธีการ	ตัวอย่าง	ทัศนะ	สรุป
รูปทรงที่ผนึกเข้าด้วยกัน		-ให้ความรู้สึกถึงการอยู่ร่วมกันอย่างแนบแน่นมั่นคงอบอุ่น	-ไม่เหมาะสมกับประเด็น
รูปทรงที่แทรกเข้าหากัน		-ให้ความรู้สึกถึงการอยู่ร่วมกันแบบต่อต้านแข็งแรงและประทะกันกันอย่างเสมอภาค	-ใช้ได้บ้างแต่ไม่ควรมาก เพราะจะดูเป็นการต่อต้านที่เท่าเทียมกันเกินไป
รูปทรงที่สานเข้าด้วยกัน		-ให้ความรู้สึกถึงการอยู่ร่วมแบบกลมกลืนแต่การสานเข้าหากันอย่างเป็นระบบและมีแบบแผนแน่นอนทำให้รู้สึกถึงสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น	-เหมาะในการใช้สื่อถึงความ เป็นระบบ อุตสาหกรรม
รูปทรงที่บิดพันกัน		-ให้ความรู้สึกถึงการอยู่ร่วมกันแบบความกลมกลืนและเคลื่อนไหว	-ไม่เหมาะนัก ดูกลมกลืน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มากไป

4. วิธีการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

4.1 ขั้นตอนการสร้างภาพร่าง

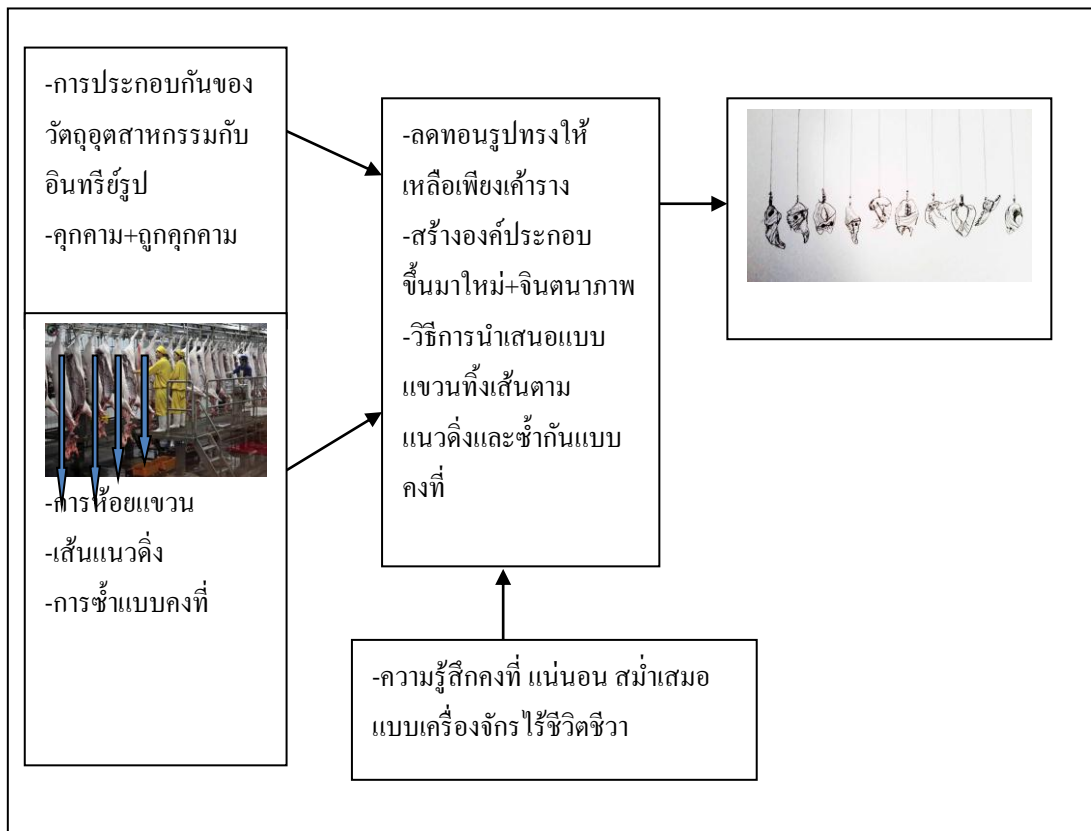
เนื่องด้วยทัศนะที่จะมุ่งเน้นแสดงออกถึงของอารมณ์ความรู้สึกเป็นหลัก มากกว่าที่จะแสดงเนื้อหาเรื่องราว เมื่อได้ข้อมูลข้างต้นจากการประมวลความคิดวิเคราะห์และข้อมูลที่เป็นข้อมูลทางรูปเบื้องต้นที่เลือกสรรรูปทรงที่จะสื่อสารแล้ว จึงนำข้อมูล มาสร้างองค์ประกอบขึ้นใหม่ มีการตัดทอนรูปทรงให้เหลือเพียงเค้าร่างหรือลักษณะทางสัญลักษณ์ผสมกับจินตนาการเพื่อ

อารมณ์ความรู้สึกที่ชัดเจนขึ้นและสอดคล้องกับวิธีการนำเสนอโดยมีกระบวนการ วิธีการสร้างแบบร่างดังตารางต่อไปนี้

แผนผังที่ 2 ขั้นตอนการสร้างภาพร่าง

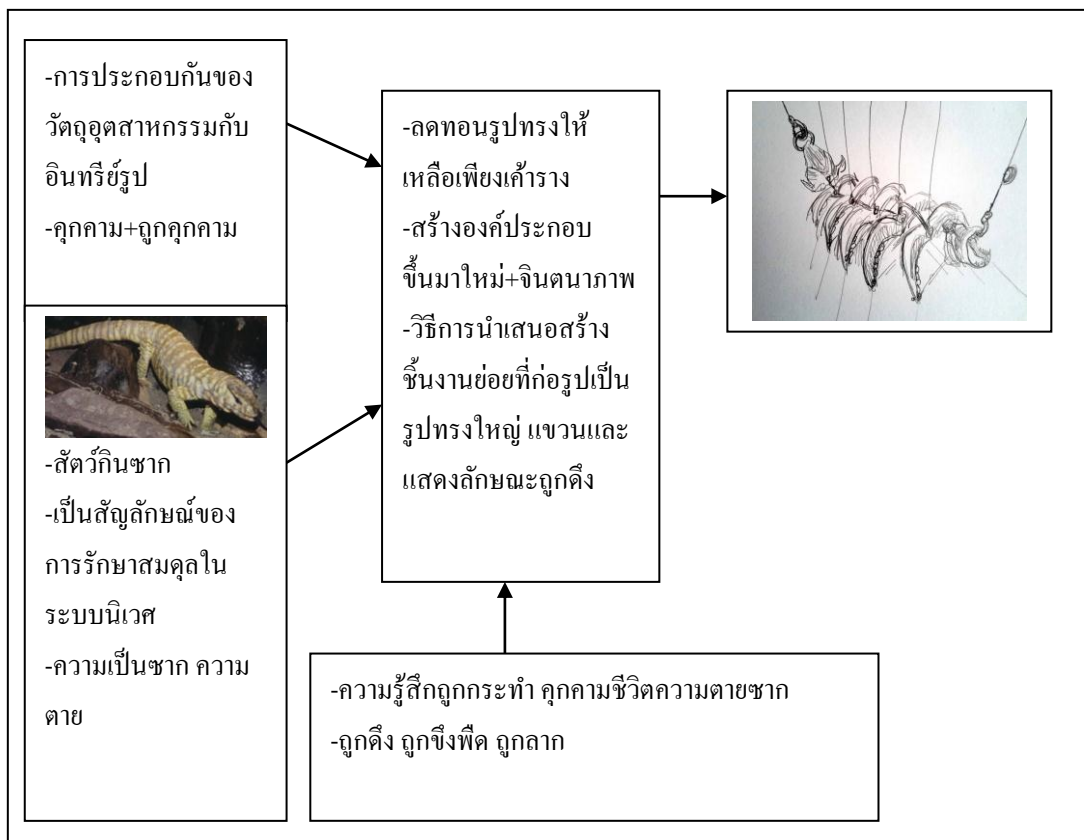

แผนผังที่ 3 แสดงวิธีการสร้างภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1

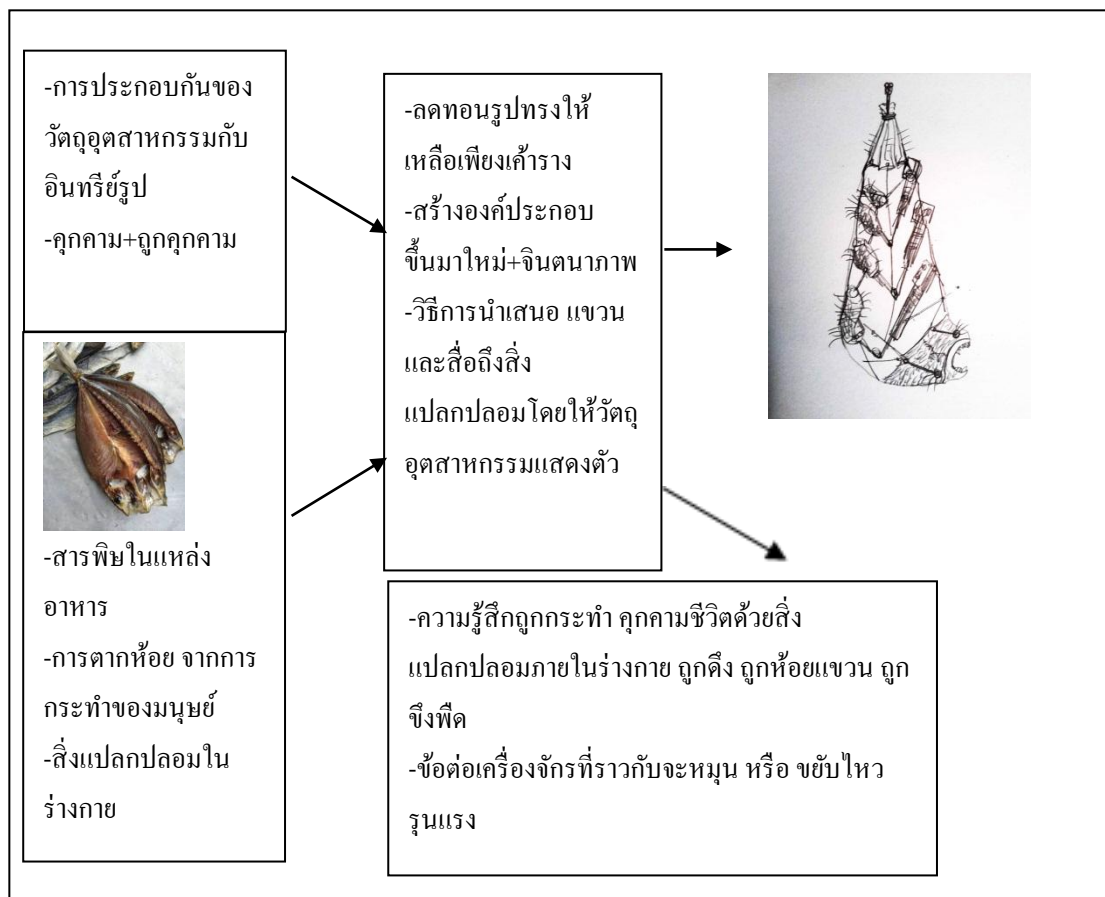
ภาพที่ 20 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1

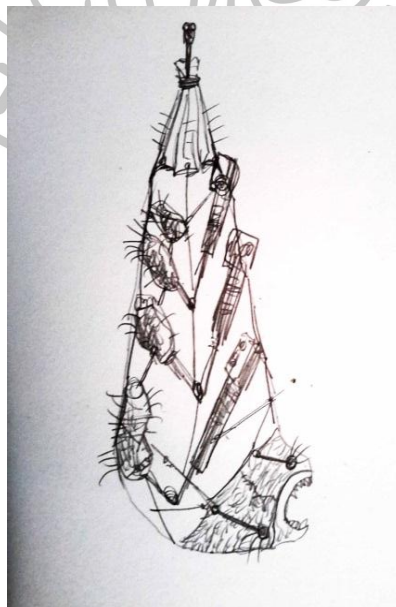
แผนผังที่ 4 แสดงวิธีการสร้างภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2

ภาพที่ 21 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2

แผนผังที่ 5 แสดงวิธีการสร้างภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3

ภาพที่ 22 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3

4.2 ขั้นตอนการสร้างสรรค์

เนื่องด้วยกระบวนการวิธีการสร้างชิ้นผลงานเป็นการประกอบกันของวัตถุสำเร็จรูป วิธีการสร้างรูปทรงจึงถูกจำกัดด้วยชนิด รูปทรง คุณลักษณะ ของวัตถุสำเร็จรูปนั้นๆ อนึ่งราวกับว่าเป็นการเผชิญกับปัญหาที่ไม่อาจคาดคะเนได้ ซึ่งจำเป็นต้องใช้ประสบการณ์ในการแก้ปัญหาเป็นส่วนๆ ทำให้ไม่อาจควบคุมรายละเอียดให้เหมือนแบบร่างได้ แต่จะมุ่งเน้นสื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึกและการนำเสนอจัดวางตามแบบร่างเป็นหลัก ซึ่งมีขั้นตอนการทำงานดังนี้

4.2.1 ขั้นตอนการเลือกวัตถุดิบ

1. วัตถุที่มีนัยยะสื่อถึงความเป็นอุตสาหกรรม เป็นวัตถุที่ทำจากวัสดุโลหะเป็นหลัก และมีรูปทรงที่น่าสนใจให้อารมณ์ความรู้สึกหนักและแข็งแรง ควรมีรายละเอียดที่สามารถ ขยับ ขันนอต เกี่ยวแทง หรืออื่นๆ เพื่อสะดวกในการต่อประกอบ และมีรูปลักษณะที่ให้ความรู้สึก ถึงเครื่องจักรเป็นสำคัญ
2. วัตถุที่มีนัยยะสื่อถึงความเป็นสิ่งมีชีวิต ต้องเป็นวัตถุที่กระตุ้นเร้าความรู้สึกถึงการถูกกระทำ ความตายความทุกข์เสื่อมสลาย และนำคืนคืน
3. วัตถุที่จะเป็นตัวเชื่อมประสานระหว่างรูปทรง ควรเป็นวัตถุที่มีนัยยะสื่อถึงความเป็นอุตสาหกรรม เพื่อแสดงสัญลักษณ์ของการคุกคาม จำเป็นต้องใช้หลายๆรูปทรง และหลายๆ ขนาด

ภาพที่ 23 วัตถุทางอุตสาหกรรม

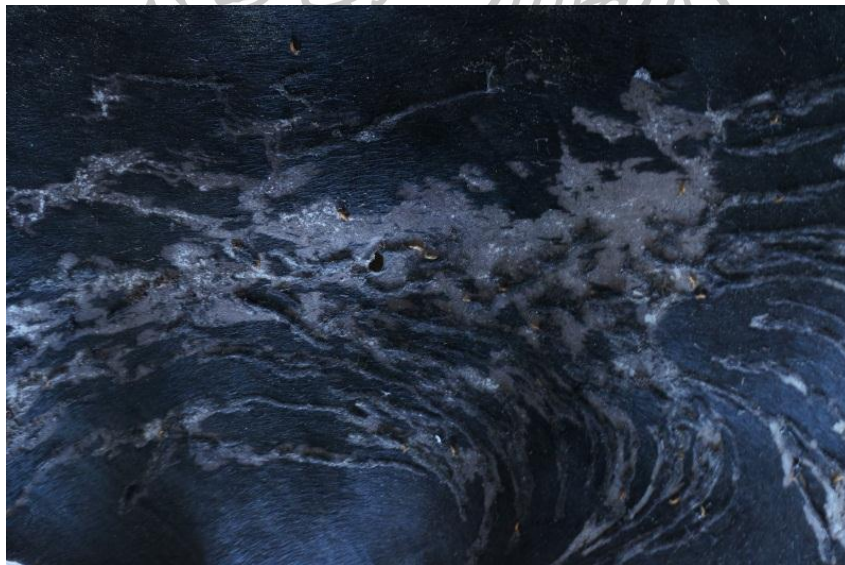
ภาพที่ 24 กระดูกฟันปลาฉลาม วัดอุททางอินทรีรูป

ภาพที่ 25 กระดูกวัววัดอุททางอินทรีรูป

ภาพที่ 26 หนังวัววัตถุทางอินทรีย์รูป

ภาพที่ 27 รายละเอียดร่องรอยผิวหนังวัววัตถุทางอินทรีย์รูป

4.2.2 ขั้นตอนการเตรียมงาน

1. การแช่วัสดุหนังวัว ควรแช่ประมาณ 12-15 ชั่วโมง จึงจะนิ่มมีความยืดหยุ่น และควรแช่แบบปล่อยให้น้ำไหลผ่านเพื่อไม่ให้หนังวัวเกิดกลิ่นเหม็นรุนแรง

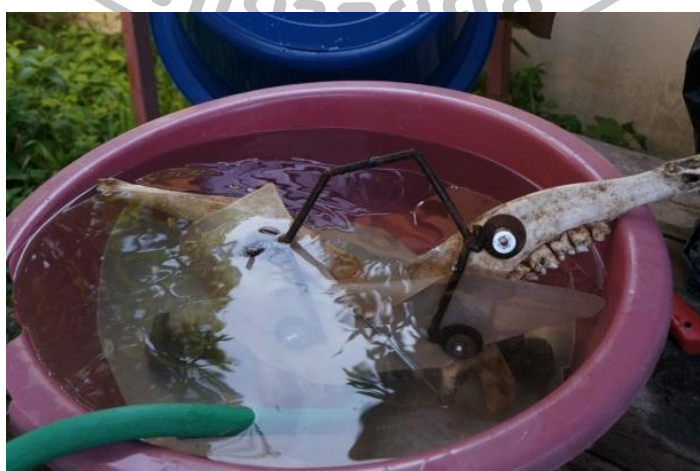
2. แยกประเภทของวัตถุดิบ วัตถุเย็บประสาน และอุปกรณ์เครื่องมือให้เป็นหมวดหมู่เพื่อความสะดวกในการใช้งาน เนื่องจากต้องใช้วัตถุ อุปกรณ์เครื่องมือจำนวนมากเวลาปฏิบัติงานอาจเกิดการสับสน หายของไม่พบได้ และบางครั้งต้องทำงานแข่งกับเวลาที่วัสดุหนังวัวจะแห้งหรือแข็งตัวจนเย็บเจาะไม่ได้

3. จัดเตรียมพื้นที่ให้สะอาดและเรียบร้อยเพื่อความคล่องตัวเวลาปฏิบัติงาน ควรมีโต๊ะไม้ หรือเตียงไม้ที่สามารถตอกหนังวัวได้

4. ควรมีผ้าปิดจมูกเพื่อป้องกันกลิ่นเหม็นฉุนคาวจากหนังวัว

ภาพที่ 28 การนำหนังวัวมาแช่น้ำ

ภาพที่ 29 แสดงการแช่หนังขณะทำงานเนื่องจากหนังเริ่มแข็งตัว

ภาพที่ 30 การทำความสะอาดสัตว์ตูดิบ

ภาพที่ 31 จัดกลุ่มสัตว์ตูดิบประเภทอินทรีรูป

ภาพที่ 32 จัดกลุ่มวัสดุดิบประเภทอุตสาหกรรม

ภาพที่ 33 การจัดเตรียมความพร้อมด้านเครื่องมือ

4.2.3 ขั้นตอนปฏิบัติงาน

ขั้นตอนการปฏิบัติงานมีลักษณะที่เป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ด้วยข้อจำกัดของการสร้างรูปด้วยการประกอบกันของวัตถุสำเร็จรูปที่แตกต่างกันสองประเภท และมีคุณลักษณะของวัตถุดิบที่หลากหลาย ทั้งอ่อนนุ่ม ยืดหยุ่น แข็งกระด้าง ทั้งอยู่ตัวและไม่อยู่ตัว หนา และบางไม่เท่ากัน บ้างก็มีลักษณะเป็นเส้น บ้างก็เป็นมวล บ้างเป็นก้อนหรือเป็นแผ่น การจะรวมความแตกต่างหลากหลายเหล่านี้ให้เป็นชีวิตเดียวกันที่สามารถสื่อสารได้ตามจุดประสงค์จึงมักจะหลีกเลี่ยงปัญหาที่ไม่คาดคิดไม่ได้ และไม่อาจจะระบุขั้นตอนที่แน่นอนได้ จำเป็นต้องแก้ปัญหาไปทีละส่วน ตามแต่ละเหตุการณ์ปัญหา โดยอาศัยประสบการณ์เป็นหลัก ดังนั้นในขั้นตอนการปฏิบัติงานนี้จึงจะอธิบายให้เข้าใจกระบวนการหลักๆ เท่านั้น ส่วนลำดับขั้นตอนก่อนและหลังอาจจะไม่แน่นอน

1. ขั้นตอนการวางแผน การปฏิบัติงานนั้น ไม่อาจหลีกเลี่ยงปัญหาได้แต่การวางแผนที่ดีจะช่วยลดปัญหาจากมากให้เหลือน้อยได้ จึงเป็นขั้นตอนสำคัญมาก โดยควรสังเกตลักษณะจำเพาะของวัตถุและวัสดุให้ดีกว่าแล้วใช้ประโยชน์จากลักษณะจำเพาะนั้นๆ เช่น วัตถุมีส่วนใดที่สามารถต่อ ประกอบ หรือสวมกับวัตถุอื่นๆ โดยไม่ต้องคิดแปลงได้บ้าง เป็นต้น จากนั้นจึงวางแผนในส่วนขั้นตอน เช่น จะต่อประกอบส่วนใดก่อนเป็นอันดับแรกแล้วจึงต่อประกอบส่วนอื่นๆ เป็นอันดับที่สอง และสาม สืบต่อไป เป็นต้น แล้วจึงวางแผนในการเชื่อมประสาน

2. การตัดวัสดุหนึ่งนิ้วที่แช่น้ำจนได้ที่แล้ว ที่ส่วนที่ควรระวังอยู่ที่อัตรายึดตัว หดตัวของวัสดุหนึ่งนิ้ว กล่าวคือ เมื่อแช่น้ำจนได้ที่จะสามารถยึดตัวได้ราวๆ 20-30 เปอร์เซ็นต์ หากบางส่วนของชิ้นงานต้องการอากาศรัศมี ความตึง และการบีบอัดของวัสดุหนึ่งนิ้วควรจะต้องให้หนึ่งนิ้วมีขนาดเล็กลงจากแบบที่ต้องการราวๆ 20-30 เปอร์เซ็นต์

3. การต่อวัสดุหนึ่งนิ้วเพื่อเชื่อม ควรตอกก่อนจะหุ้มวัตถุเนื่องจากวัตถุที่รองรับแผ่นหนังตอนห่อหุ้มมีความไม่แน่นอน หากเป็นโลหะจะทำให้เครื่องมือชำรุด หากเป็นกระดูกสัตว์อาจทำให้กระดูกแตก เป็นต้น

4. การประกอบรูปทรงของวัตถุ ควรหาจุดสัมผัสและต่อประกอบให้เหมาะสมหากไม่สามารถประกอบกันด้วยตัวเองได้ จำเป็นจะต้องสร้างจุดเหล่านั้นขึ้น อาจจะใช้สว่านเจาะรูแล้วยึดนอต หรือจะด้วยการเชื่อมโลหะ ก็ขึ้นอยู่กับแต่ละสถานการณ์แต่ควรตระหนักถึงผลทางอารมณ์จากการสร้างรูปเป็นสำคัญ ไม่ใช่เพื่อต่อประกอบให้แข็งแรงเท่านั้น

5. การเย็บวัสดุหนึ่งนิ้ว มีวัสดุที่สามารถใช้ในการเย็บเพื่อยึดติดและแข็งแรงได้นั้นมีหลากหลาย แต่จะเลือกใช้เฉพาะวัสดุที่ให้ความรู้สึกทางอุตสาหกรรมและเมื่อเย็บแล้วจะเกิดร่องรอย หรืออาการคุกคาม เท่านั้นเช่น ตัวรัดสายไฟ ลวด เป็นต้น

6. การตากชิ้นงาน ต้องตากให้โดนแดดจนแห้งสนิทเพื่อไม่ให้วัสดุหนังวัว
อับชื้นจนเกิดเชื้อรา และส่งกลิ่นเน่าเหม็น

7. การทดลองติดตั้งและประกอบชิ้นงาน เพื่อทดสอบความแข็งแรง และ
ผลทางอารมณ์สุนทรีย์ หากการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ก็จะสามารถแก้ไขปัญหาได้
ในขั้นตอนนี้

8. ขั้นตอนการติดตั้งงานจริง

9. วิเคราะห์ผลงานและประเด็นปัญหา เพื่อประยุกต์ใช้ในการพัฒนาต่อไป

ภาพที่ 34 การวางแผนการทำงานเพื่อลดปัญหาที่อาจจะเกิด

ภาพที่ 35 ทดสอบวางตำแหน่งของวัตถุคืบ

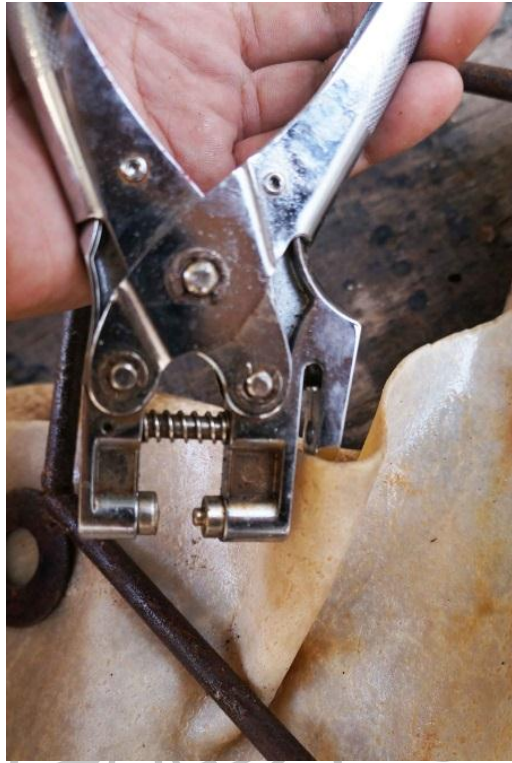
ภาพที่ 36 แสดงการวัดตำแหน่งที่จะเจาะรู

ภาพที่ 37 การเจาะรูกระดูกวัวด้วยสว่านไฟฟ้า

ภาพที่ 38 การประกอบวัตถุ

ภาพที่ 39 การเจาะรูหนังวัวด้วยที่เจาะกระดาษ

ภาพที่ 40 แสดงการดึงหนังวัวด้วยตัวดึงลวดสลิง

ภาพที่ 41 แสดงการตากชิ้นผลงาน

ภาพที่ 42 การสร้างรอยยับ โดยการมัดลวดตอนตากและเอาออกเมื่อชิ้นงานแห้งสนิท

ภาพที่ 43 แสดงการเตรียมความพร้อมก่อนติดตั้งผลงาน

ภาพที่ 44 แสดงการขึ้นติดตั้งผลงาน

ภาพที่ 45 ตัวอย่างผลงานที่ติดตั้งเสร็จเรียบร้อยแล้ว

บทที่ 4

วิเคราะห์ผลการดำเนินงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์

การสร้างสรรค์งานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ เป็นการนำเสนอประเด็นปัญหาเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิต แวดล้อมที่ได้รับผลกระทบเชิงลบจากความเป็นสังคมนุเคราะห์ที่ทำให้เกิดความรู้สึกสะเทือนใจ โดยใช้วัตถุสำเร็จรูปสองประเภทคือวัตถุดิบหรือรูปและวัตถุอุตสาหกรรมนำมาจัดองค์ประกอบใหม่ ที่เน้นการประกอบกันของรูปทรงและกระบวนการนำเสนอจัดวางให้เกิดนัยยะเชิงสัญลักษณ์ เพื่อสื่อสะท้อนประเด็นเนื้อหาและอารมณ์ความรู้สึกสะเทือนใจในเชิงลบซึ่งผลงานได้มีความต่อเนื่องมาจากผลงานก่อนวิทยานิพนธ์และพัฒนาจนมาถึงช่วงการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ เพื่อให้เห็นถึงพัฒนาการในภาพรวมจึงแบ่งการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ออกได้เป็น 2 ช่วงดังนี้

ช่วงที่ 1 ก่อนวิทยานิพนธ์

ผลงานช่วงที่ 1 เป็นการศึกษาช่วงแรกและการศึกษาค้นคว้าทดลองหาเทคนิควิธีการ และความชัดเจนในประเด็นเนื้อหาโดยการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ยังมีเนื้อหาที่ค่อนข้างกว้างและไม่ชัดเจนนัก ขอบเขตกำหนดไว้เพียงเป็นการศึกษาค้นคว้าทดลองหาเทคนิควิธีการ และเป็นการนำเอาความรู้สึกกระตุ้นเร้าของวัตถุที่มาจากสิ่งมีชีวิตและสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นมานำเสนอให้เกิดความรู้สึกเชิงลบเป็นลักษณะอาการคุกคามและถูกคุกคามของการอยู่ร่วมกันของสองสิ่งที่แตกต่างกันและให้เกิดความน่าสนใจในเชิงสุนทรีย์ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้แต่ละชิ้นผลงานแตกต่างกันไปทั้งรูปแบบ วิธีการนำเสนอ และเนื้อหาเรื่องราว ดังนี้

ภาพที่ 46 ผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน “การอยู่ร่วม 1”

เทคนิค ประกอบวัสดุ

ขนาด 70x110x30 cm

สร้างปี 2556

ภาพที่ 47 ผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน “การอยู่ร่วม 2”

เทคนิค ห่อหุ้มวัตถุสำเร็จรูป

ขนาด 50x45x40 cm

สร้างปี 2556

ภาพที่ 48 ผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

ชื่อผลงาน “การอยู่ร่วม3”

เทคนิค ประกอบวัสดุ

ขนาดผืนแปร ใ้ได้ไม่แน่นอน

สร้างปี 2556

ภาพที่ 49 ผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4

ชื่อผลงาน “การอยู่ร่วม4”

เทคนิค ผสม

ขนาดผืนแปร ได้ไม่แน่นอน

สร้างปี 2557

ภาพที่ 50 ผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 5

ชื่อผลงาน “การอยู่ร่วม 5”

เทคนิค ผสม

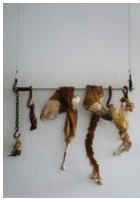
ขนาด ผันแปรได้ไม่แน่นอน

สร้างปี 2557

ตารางที่ 5 วิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์

ผลงาน	เนื้อหา	เทคนิค	จุดเด่น	จุดด้อย
1 	-วัตถุมีชีวิตและไม่มีชีวิต -ยานพาหนะ วัว +รถ	-ประกอบวัสดุสองประเภท -วางตั้งบนแท่น -นามธรรม	-สะดวกในการสร้างรูปไม่ต้องกังวลเรื่องน้ำหนัก	-มีข้อจำกัดในการจัดวาง -ไม่ค่อยแสดงอาการคุกคามมากนัก
2 	-วัสดุจากสิ่งมีชีวิตตามวิถีชนบทและเทคโนโลยี	-หนังหุ้ม โพรทัทสัน -เย็บแผ่นหนัง ห่อหุ้ม -วางตั้งบนแท่น	-มีการใช้สื่อแสงสีแสงในงาน -มีการใช้คุณลักษณะเฉพาะที่โปร่งแสง บางส่วนของหนังวัวทำให้เกิดนัยยะการตีความได้ถึงสิ่งที่แอบซ่อนอยู่ หรือสิ่งที่มีอยู่แต่ไม่แสดงตัวชัดเจน ฯลฯ	-มีข้อจำกัดในการสร้างรูปทรง -สื่อสารประเด็นที่ไกลตัวเกินที่จะชี้นำผู้ชมไปสู่เนื้อหาได้ -มีมุมมองที่น่าสนใจเพียงมุมมองที่หน้าจอสวนอื่นๆ มีความสำคัญน้อยมาก

ตารางที่ 5 วิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์(ต่อ)

ผลงาน	เนื้อหา	เทคนิค	จุดเด่น	จุดด้อย
3 	-สิ่งมีชีวิตตามวิถี ชนบทและ อุตสาหกรรม -นามธรรม	-การประกอบกัน ของวัสดุหนังวัว+ เชือกถั่ว+ วัตถุอุตสาหกรรม -แขวนห้อยให้ เกิดแรงดึงจาก น้ำหนัก -นามธรรม	-มีความน่าสนใจ ในวิธีการแขวน ห้อย -อาการแขวน ห้อยสร้างให้เกิด นัยยะของการ คุกคามได้	-วัสดุหลาย ประเภทเกินไป ทำให้การตีความ จากประสบการณ์ ของผู้ชมไม่มี ทิศทางที่แน่นอน -วัสดุเชือก เบี่ยงเบน ความสำคัญของ วัสดุหนังทำให้ การตีความถึง ประเด็นของ สิ่งมีชีวิต คลาดเคลื่อน
4 	-สิ่งมีชีวิต กับ อุตสาหกรรม -กึ่งนามธรรม	-การประกอบกัน ของวัสดุหนัง และกระดูกวัว+ วัตถุอุตสาหกรรม -รูปแบบกึ่ง เหมือนจริงคือ สร้างสภาพเพื่อ จำลองเชิงขยาย เนื้อหมู	-กระตุ้นเร้า สะท้อนใจถึง ความน่า สยดสยองได้ดี -ให้อารมณ์ถึง การถูกกระทำ ของสิ่งมีชีวิตที่ ชัดเจน	-การจำลองสภาพ ทำให้ผู้ชมเข้าใจ เนื้อหาได้ชัดเจน จนขาด จินตนาการร่วม -ประเด็นอาจจะ คลุมเครือระหว่าง อุตสาหกรรมการ บริโภคเนื้อสัตว์ กับอุตสาหกรรม ที่คุกคามชีวิต แวดล้อม

ตารางที่ 5 วิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์(ต่อ)

ผลงาน	เนื้อหา	เทคนิค	จุดเด่น	จุดด้อย
5 	-สิ่งมีชีวิต กับ อุตสาหกรรม -กึ่งนามธรรม	-การประกอบกัน ของวัสดุหนัง และกระดูกวัว+ วัตถุอุตสาหกรรม -รูปแบบกึ่ง เหมือนจริงคือ สร้างสภาพเพื่อ จำลองโรงฆ่า สัตว์	-กระตุ้นเร้า สะท้อนใจถึง ความน่า สยดสยองได้ดี -ให้อารมณ์ถึง การถูกกระทำ ของสิ่งมีชีวิตที่ ชัดเจน	-การจำลองสภาพ ทำให้ผู้ชมเข้าใจ เนื้อหาได้ชัดเจน จนขาด จินตนาการร่วม -ประเด็นอาจจะ คลุมเครือระหว่าง อุตสาหกรรมการ บริโภคเนื้อสัตว์ กับอุตสาหกรรม ที่คุกคามชีวิต แวดล้อม

ช่วงที่ 2 ช่วงวิทยานิพนธ์

ผลงานช่วงที่ 2 นี้เป็นการนำส่วนเด่นและส่วนด้อยที่ได้จากการวิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์มาประมวลผลสรุป และพัฒนาสู่ช่วงการสร้างสรรค้งานวิทยานิพนธ์คือต้องการนำเสนอศิลปะที่มีนัยยะแสดงถึงสิ่งมีชีวิตที่ได้รับผลกระทบเชิงลบจากการพัฒนาอุตสาหกรรม โดยมุ่งเน้นที่จะสื่อแสดงด้วยการประกอบกันของวัตถุจากสิ่งมีชีวิตที่มีนัยยะเชิงสัญลักษณ์ถึงสิ่งมีชีวิตหรือความตายของสิ่งมีชีวิต กับวัตถุที่ใช้ในงานอุตสาหกรรมที่มีนัยยะเชิงสัญลักษณ์ถึงระบบอุตสาหกรรม ให้เกิดเป็นสิ่งที่ใหม่ที่แสดงนัยยะทางลักษณะอาการกระทำคุกคามและถูกคุกคามต่อกัน เช่น รัศ ชิ่ง ดิ่ง เจาะ ฯลฯ และถูกรัด ถูกขึง ถูกดึง ถูกเจาะ ฯลฯ เพื่อสะท้อนให้ผู้ชมได้ตระหนักถึงประเด็นปัญหาเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบเชิงลบจากความเป็นสังคมอุตสาหกรรมที่ให้อารมณ์ความรู้สึกสะท้อนใจ โดยใช้กระบวนการนำเสนอรูปแบบประติมากรรมจัดวาง โดยชุดผลงานวิทยานิพนธ์นี้จะประกอบด้วย ผลงานจำนวน 3 ชุดผลงาน ดังนี้

ชิ้นผลงานชุดที่ 1 “อยู่ร่วมและคุกคาม”

ในผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 1 นี้ใช้ชื่อผลงานว่า “อยู่ร่วมและคุกคาม” เป็นผลงานที่ใช้วิธีการประกอบกันของรูปทรงอินทรีรูปกับวัตถุอุตสาหกรรมให้เป็นชิ้นงานย่อยจำนวนทั้งหมด 14 ชิ้นงาน ที่แสดงลักษณะอาการทางรูปของวัตถุที่มีทั้ง ดิ่ง รัศ เกี่ยว เจาะ ฯลฯ ที่แตกต่างกันไปแล้วนำเสนอติดตั้งโดยการแขวนห้อยเป็นเส้นแนวโค้งที่ซ้ำๆ กัน ในจังหวะที่สม่ำเสมอเรียงตัวกันในแนวนอน ราวกับเป็นการลำเรียงสินค้าในสายการผลิตในโรงงานใดโรงงานหนึ่ง ซึ่งให้ผลทางการรับรู้ดังนี้

ด้านทัศนธาตุด้วยลักษณะที่เด่นชัดของเส้นลวดสลิงที่ทิ้งตัวในแนวโค้งดึงดูสายตาให้มาจำกัดความสำคัญอยู่ที่ตัวชิ้นงานย่อยเป็นการดึงความสนใจของผู้ชมให้มาชมรายละเอียดผลงานในระยะใกล้ และในผลงานระยะใกล้ที่แสดงรายละเอียดนี้ก็จะแสดงตัวของคุณลักษณะของวัสดุและพื้นผิว เช่น อาการดึงตัวของหนังวัว พื้นผิวหนังวัวที่ไหม้ดำจากความร้อนของการเชื่อมเหล็ก อาการถูกเย็บด้วยลวดเหล็กของหนังวัว ตลอดจนการประกอบกันของรูปทรงอินทรีรูปกับวัตถุอุตสาหกรรม ทำให้เกิดความน่าสนใจและกระตุ้นเร้าให้เกิดการค้นหาตีความต่อไป

ด้านนัยยะเชิงสัญลักษณ์จากการนำสายตาของเส้นลวดสลิงที่ทิ้งตัวในแนวโค้งมาสู่ชิ้นงานย่อยทำให้เกิดเส้นตั้งฉากที่แข็งแรง ผสมกับการนำสายตาของชิ้นงานย่อยจากชิ้นแรกถึงชิ้นสุดท้ายในแนวนอนก่อให้เกิดเส้นนัยยะในแนวนอนที่แข็งแรง รวมกันแล้วเกิดโครงสร้างของเส้นตั้งและเส้นนอนที่แข็งแรงแบบเดียวกับเส้นในเรขาคณิต อาจมีนัยยะสื่อถึงความเป็นสังคมอุตสาหกรรมได้ หากพิจารณาจากรูปทรง และลักษณะของเส้นในชิ้นงานย่อยที่แตกต่างและเรียงตัวกันอย่างต่อเนื่อง ทำให้รู้สึกถึงการผันแปรของรูปทรงแบบภาพต่อเนื่องหรือภาพ stop motion ที่ราวกับเคลื่อนไหวอย่างไร้ทิศทางอาจมีนัยยะถึงอาการกำลังดิ้นรนของสิ่งมีชีวิตก็ได้

ผลทางสุนทรีย์ ชิ้นผลงานนี้น่าสนใจด้วยอารมณ์สุนทรีย์ของวัสดุโดยเฉพาะวัสดุจากสิ่งมีชีวิต ด้วยการประกอบกันในลักษณะอาการที่ผิดปกติสร้าง เกิดเป็นรูปทรงใหม่ที่ผิดปกติให้ความรู้สึกแบบตึงตาะปะปนกับความฉงนสงสัย กระตุ้นเร้าประสบการณ์ส่วนตัวให้เกิดจินตนาการ ค้นหาว่ารูปทรงเหล่านี้คล้ายกับอะไร และหมายถึงอะไร

ภาพที่ 51 ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 1

ชื่อผลงาน อยู่ร่วมและคุกคาม

เทคนิค ผสม

ขนาดพื้นที่แปร ได้ไม่แน่นอน

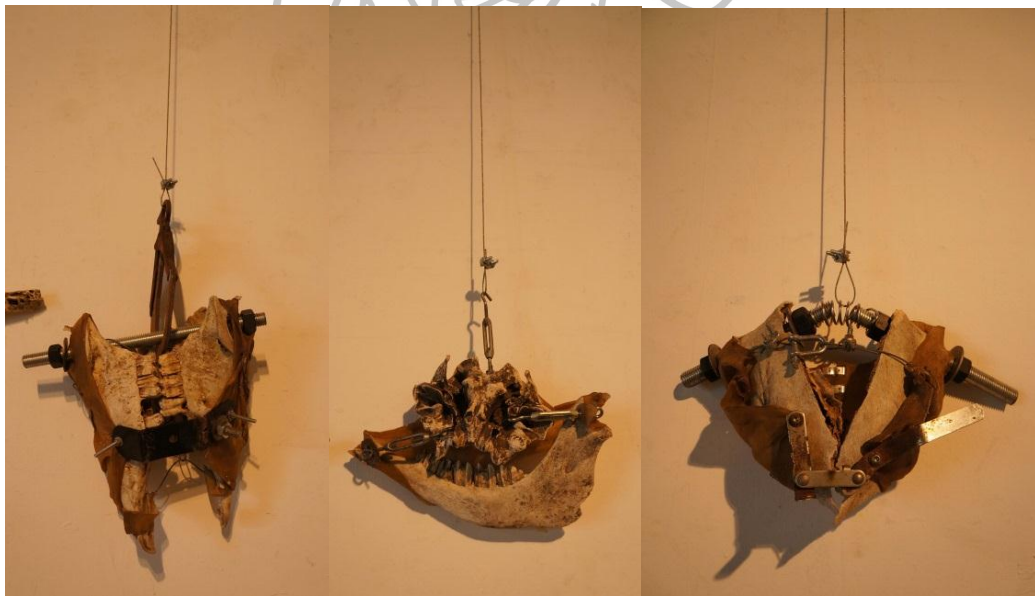
สร้างปี 2557

ภาพที่ 52 มุมมองด้านข้างของผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1

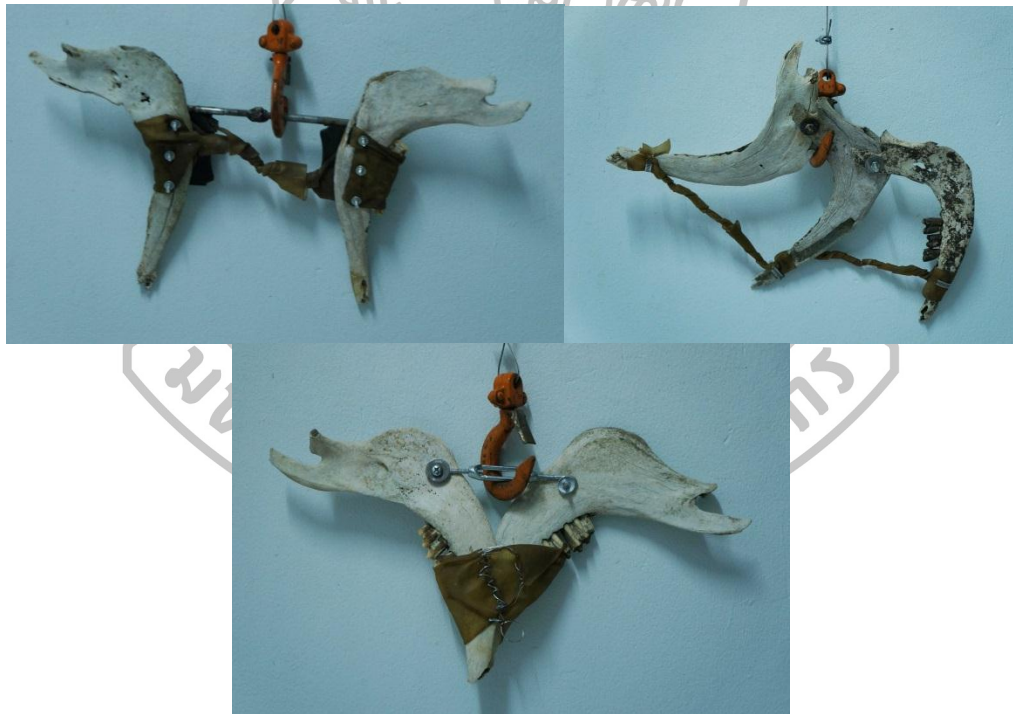
ภาพที่ 53 แสดงชิ้นงานย่อยในผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1 ภาพที่ 1

ภาพที่ 54 แสดงชิ้นงานย่อยในผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1 ภาพที่ 2

ภาพที่ 55 แสดงชิ้นงานย่อยในผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1 ภาพที่ 3

ภาพที่ 56 แสดงชิ้นงานย่อยในผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1 ภาพที่ 4

ชิ้นผลงานชุดที่ 2 “นัยยะของการคุกคาม”

ในผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 2 นี้ใช้ชื่อผลงานว่า “นัยยะของการคุกคาม” โดยที่มาของรูปทรงมาจากสิ่งมีชีวิตจำพวกสัตว์เลื้อยคลาน เนื่องจากสัตว์จำพวกนี้เป็นสิ่งจำเป็นในการกำจัดของเสียและแสดงถึงความสมบูรณ์ของระบบนิเวศ อนึ่ง เหมือนกับว่าเป็นสัญลักษณ์ในเชิงบวกของระบบนิเวศที่มีความสมดุล ซึ่งในผลงานใช้วิธีการประกอบกันของรูปทรงอินทรีรูปกับวัตถุอุตสาหกรรมให้เป็นชิ้นงานย่อยจำนวนทั้งหมด 6 ชิ้นงาน แล้ว ดึง แขนงเรียงกันก่อรูปเป็นรูปทรงใหญ่ที่แสดงลักษณะอาการคล้ายกับสิ่งมีชีวิตที่ถูกกลืน ดึง ให้ลอยห้อยในอากาศ สามารถมองเห็นรอบด้าน ให้ผลทางการรับรู้ดังนี้

ด้านทัศนธาตุด้วยลักษณะของเส้นลวดสลึงที่ดึงและเรียงตัวจากตัวชิ้นงานในแนวเอียงเกิดนัยยะทางความรู้สึกถึงการดึงที่รุนแรงมากขึ้น แม้การซ่อนชิ้นงานย่อยในแนวลึกจะทำให้ชิ้นงานบางส่วนสามารถมองเห็นรายละเอียดได้ลดน้อยลง แต่จะเบี่ยงเบนความเด่นหรือจุดน่าสนใจไปที่รูปทรงใหญ่ที่ถูกก่อรูปขึ้น ในขณะที่ชิ้นงานย่อยก็ยังสามารถมองเห็นรายละเอียดได้บ้าง เช่น รายละเอียดของพื้นผิวหนังวัวที่ใหม่ดำจากความร้อนของการเชื่อมเหล็ก อาการถูกเย็บด้วยลวดเหล็กของหนังวัว ตลอดจนการประกอบกันของรูปทรงอินทรีรูปกับวัตถุอุตสาหกรรม เป็นต้น ทำให้ความน่าสนใจการค้นหาคำความยังมีอยู่ถึงแม้จะลดความสำคัญลงบ้าง และทัศนธาตุที่แตกต่างจากผลงานชุดที่ 1 ที่เห็นได้ชัดเจนในชุดนี้คือ การประกอบกันของชิ้นงานย่อยในแบบรูปทรงที่ต่อเนื่องกัน (Connecting Form)¹³ ทำให้เกิดรูปทรงใหญ่และความรู้สึกถึงการเคลื่อนไหวทางสายตาที่มากขึ้น

ด้านนัยยะเชิงสัญลักษณ์จะถูกดึงความสนใจไปที่นัยยะของลักษณะอาการของรูปทรงใหญ่เป็นสำคัญ เช่น ตัวอะไร ทำอะไร กับใคร โดยรูปทรงที่ถูกก่อรูปขึ้นมานี้เป็นเค้าร่างรูปทรงของสิ่งมีชีวิตอาจมีนัยยะถึงสิ่งมีชีวิตที่อาจไม่ได้ระบุชัดเจนว่าตัวอะไรแต่คล้ายสิ่งมีชีวิตจำพวกสัตว์เลื้อยคลาน และอาการที่ถูกแขวน ห้อย ดึง มีนัยยะถึงการถูกกระทำ การถูกทำร้าย การถูกคุกคาม และการถูกดึงด้วยลวดสลึงกับตะขอสำหรับยกงานหนักในงานอุตสาหกรรมจะถูกตีความโดยรวมถึงนัยยะของความเป็นสังคมอุตสาหกรรมที่กำลังคุกคาม ทำร้ายสิ่งมีชีวิตได้

ผลทางสุนทรีย์ ชิ้นผลงานนี้เด่นที่อารมณ์สุนทรีย์ของวัสดุที่ก่อรูปเป็นสิ่งมีชีวิตด้วยการประกอบกันที่ผิดรูปผิดร่างเกิดเป็นรูปทรงที่ผิดปรกติในลักษณะอาการราวกับเป็นซากของโครงกระดูกสัตว์สูญพันธุ์ที่แสดง โหวัในพิพิทธภัณฑ์ให้ความรู้สึกแบบตื่นตาปะปนกับความสลดสะเทือนใจ ถึงการกระทำอันคุกคามสิ่งมีชีวิต

¹³ ชลูด นิ่มเสมอ, องค์ประกอบศิลปะ, 278.

ภาพที่ 57 ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 2

ชื่อผลงาน นัยยะของการคุกคาม

เทคนิค ผสม

ขนาดพื้นที่แปรรูป ได้ไม่แน่นอน

สร้างปี 2557

ภาพที่ 58 แสดงมุมมองด้านข้างของผลงานวิธานนิพนธ์ ชุดที่ 2

ภาพที่ 59 แสดงส่วนต่างๆในผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2

ชั้นผลงานชุดที่ 3 “อุตสาหกรรม – กรรมชีวิต”

ในผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 3 นี้ใช้ชื่อผลงานว่า “อุตสาหกรรม – กรรมชีวิต” เป็นชื่อผลงานที่มีความกำกวมในตัวอาจตีความได้ว่าเป็น “อุตสาหกรรมชีวิต” หรือ “อุตสาหกรรมผสมกับกรรมเวรของสิ่งมีชีวิต” ก็ล้วนแต่มีความหมายที่เป็นไปในเชิงลบของสิ่งมีชีวิตที่ถูกกระทำจากอุตสาหกรรมทั้งสิ้น ในส่วนของผลงานชุดนี้ใช้วิธีการประกอบกันของรูปทรงอินทรีย์รูปกับวัตถุ

อุตสาหกรรมให้เป็นแบบแยกส่วนกันอยู่ในหน่วยย่อย ที่ค่อนข้างชัดเจน แต่ก่อรูปอยู่รวมกัน ในภาพรวมที่มีรูปร่างคล้ายปลา และแสดงลักษณะอาการของวัตถุที่มีทั้ง ดิ่ง รัศ เกี่ยว เจาะ ฯลฯ ในบางส่วนแต่ไม่มากนัก แต่จะมุ่งเน้นแสดงลักษณะของเส้นที่หักเหไปมาแบบฟันปลาที่ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว ราวกับเป็นข้อเหวี่ยง ข้อต่อ ของเครื่องจักรบางอย่างที่กำลังทำงาน แล้วนำเสนอติดตั้งโดยการแขวนห้อยเป็นเส้นแนวโค้ง ทิ้งหัวลงตามแรงโน้มถ่วงของโลก ราวกับเป็นปลาแห่งที่ร่างกายเต็มไปด้วยสิ่งแปลกปลอมห้อยขายตามร้านค้า ที่จะเป็นอันตรายต่อผู้ที่ซื้อไปรับประทาน ประหนึ่งเป็นยาพิษในแหล่งอาหาร ซึ่งในชั้นงานก่อให้เกิดผลทางการรับรู้ดังนี้

ด้านทัศนธาตุด้วยรูปทรงลอยตัวที่มีลักษณะแบนในภาพรวมทำให้รูปทรงดูไม่มีกำลัง และมีมุมอับที่ไม่น่าสนใจในมุมด้านข้าง แต่การที่ดูแบนคล้ายภาพ 2 มิตินี้ก็กลับทำให้ลักษณะความเป็นเส้นแสดงตัวได้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะลักษณะของเส้นจากวัตถุอุตสาหกรรมที่มีลักษณะเอียง ฟุ้ง และหักเหไปมาในจังหวะที่ซ้ำๆกัน ทำให้รู้สึกถึงอารมณ์เคลื่อนไหวรุนแรง สม่่าเสมอใน แบบของความเป็นเครื่องจักรกล

ด้านนัยยะเชิงสัญลักษณ์ด้วยการแยกส่วนกันอยู่อย่างชัดเจนในหน่วยย่อยของวัตถุ อุตสาหกรรมกับวัตถุนิทริยรูป แสดงผลถึงความไม่เข้าพวกอย่างชัดเจน โดยเฉพาะวัตถุ อุตสาหกรรมที่แสดงตัวถึงสภาพดั้งเดิมอยู่อย่างมากในขณะที่รูปทรงอื่นๆ มีลักษณะคลุมเครือจนดูไม่เข้าพวก หนึ่งเป็นนัยยะถึงสิ่งแปลกปลอมที่อยู่ในรูปทรงใหญ่ และอีกหนึ่งนัยยะเชิงสัญลักษณ์ที่สำคัญในชั้นงานนี้คือ การแขวนห้อย ซึ่งหากพิจารณาแล้วส่วนมาก มนุษย์ใช้การ แขวน ห้อย สิ่งมีชีวิตในเชิงลบ เช่น แขวนเนื้อสัตว์ไว้ขาย ห้อยปลาเพื่อตากแห้ง หรือการตกปลาที่มักโชว์ปลา ที่ตกได้ด้วยการห้อยเพื่อแสดงความมีอำนาจ ความเป็นผู้ชนะ ความเป็นนักล่าของผู้เป็นฝ่ายกระทำ ในอีกนัยหนึ่ง สิ่งที่ถูกกระทำ แขวน ห้อย จะถูกลดคุณค่า ลดศักดิ์ศรี เป็นสภาพของผู้แพ้ผู้ถูกกระทำ ผู้ถูกคุกคาม เป็นต้น

ผลทางสุนทรีย์ ที่เห็นเด่นชัดส่วนใหญ่ในงานจะเป็นการลอยตัวของรูปทรงย่อยที่ลอย อยู่ในอากาศ ทำให้รู้สึกถึงความเบา บาง แต่ขยับเคลื่อนที่ราวกับเป็นวิญญาณที่ก่อเป็นรูปร่างของ สิ่งมีชีวิต ให้ความรู้สึกแบบจนปะปนกับความประหลาด และเกิดการกระตุ้นเร้าให้ผู้ชมต้อง ตีความถึงการอยู่ร่วมกันแบบขัดแย้งกันของวัตถุอุตสาหกรรมกับวัตถุนิทริยรูปถึงการกระทำอันมี นัยยะที่คุกคามสิ่งมีชีวิต

ภาพที่ 60 ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 3

ชื่อผลงาน อุตสาหกรรมชีวิต

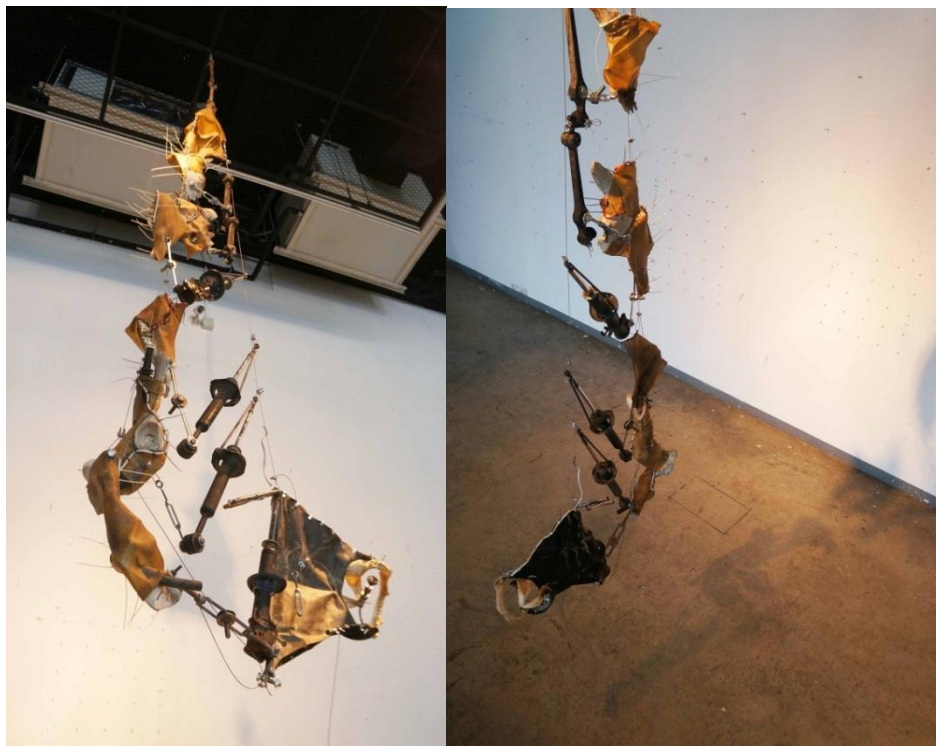
เทคนิค ผสม

ขนาดพื้นที่ ใต้ไม้แน่นอน

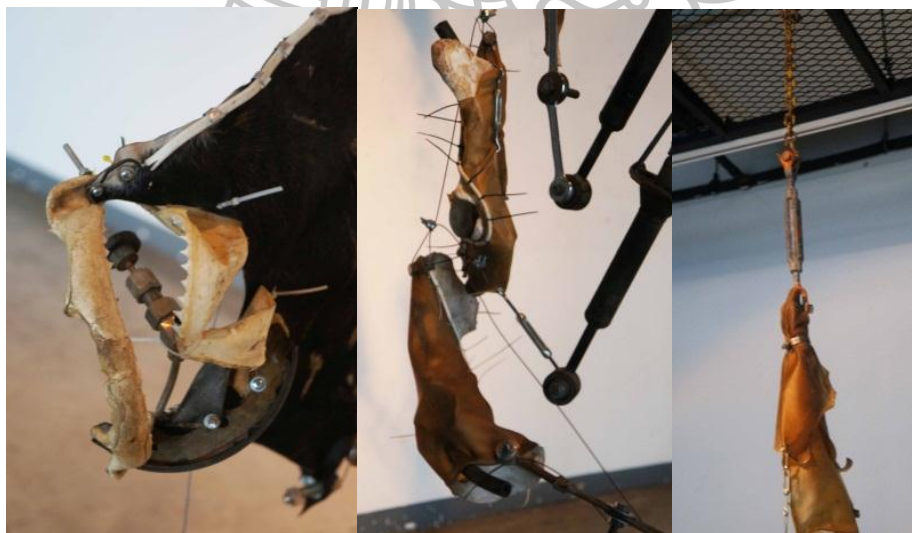
สร้างปี 2558

ภาพที่ 61 แสดงมุมมองอื่นๆในผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3 ภาพที่ 1

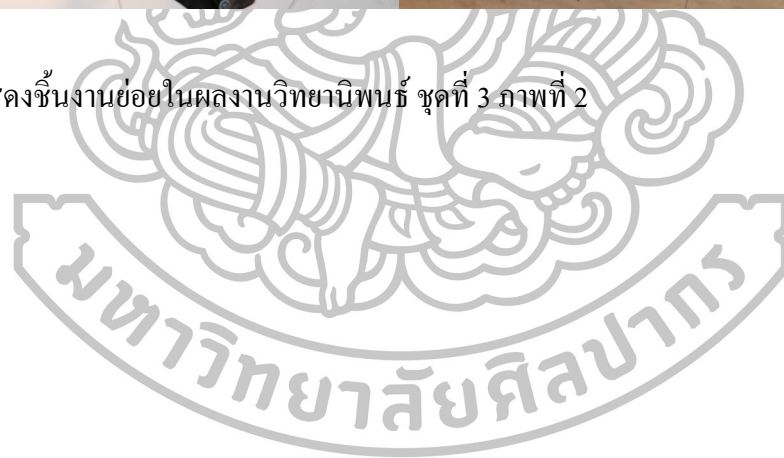
ภาพที่ 62 แสดงมุมมองอื่นๆในผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3 ภาพที่ 2

ภาพที่ 63 แสดงชิ้นงานย่อยในผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3 ภาพที่ 1

ภาพที่ 64 แสดงชิ้นงานย่อยในผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3 ภาพที่ 2

ตารางที่ 6 สรุปการวิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์

ผลงานชิ้นที่	เนื้อหาและที่มา	เทคนิควิธีการ	จุดเด่น	จุดด้อย
1 	-สิ่งมีชีวิตที่ได้รับผลกระทบเชิงลบจากอุตสาหกรรม -ที่มาทางรูปมีนัยยะมาจากลักษณะการลำเลียงสินค้าของโรงงานอุตสาหกรรม	-ประกอบกันของวัตถุอุตสาหกรรมและวัตถุจากสิ่งมีชีวิต -แขวนห้อยติดผนังเรียงซ้ำกันตามเส้นแนวนอน ในจังหวะที่สม่ำเสมอ	-ชิ้นงานย่อยมีความเด่น ดึงความสนใจผู้ชมให้เข้ามาชมในรายละเอียดได้ดี -ชิ้นงานย่อยแต่ละชิ้นมีความแตกต่างและหลากหลายสร้างความตื่นตัวให้ผู้ชมได้ -แต่ละชิ้นงานย่อยมีรูปทรงเป็นนามธรรมที่สร้างนัยยะให้ผู้ชมต้องตีความหมายหรือเทียบเคียงรูปทรงเองว่าเหมือน หรือคล้ายกับอะไร ทำให้ผู้ชมสนุกในการชมผลงาน	-แต่ละชิ้นผลงานย่อยมีความต่อเนื่องสัมพันธ์กันค่อนข้างน้อย ทำให้การนำสายตาจากชิ้นผลงานหนึ่งไปสู่อีกชิ้นผลงานหนึ่งไม่ต่อเนื่องเท่าที่ควร
2 	-สิ่งมีชีวิตที่ได้รับผลกระทบเชิงลบจากอุตสาหกรรม -ที่มาทางรูปมีนัยยะมาจากสัตว์เลื้อยคลานจำพวกตะกวดที่เป็นสัตว์กินซากซึ่งมีนัยยะถึงการกำจัดของเสียและเป็น	-ประกอบกันของวัตถุอุตสาหกรรมและวัตถุจากสิ่งมีชีวิต -แขวนห้อยแบบประติมากรรมลอยตัวสามารถดูได้รอบด้าน	-รูปทรงที่ต่อเนื่องกันของชิ้นงานย่อยที่ก่อรูปเป็นชิ้นงานใหญ่คล้ายกับเป็นซากของโครงกระดูกสัตว์สูญพันธุ์ที่แสดงโชว์ในพิพิธภัณฑ์ให้ความรู้สึกแบบตื่นตาปะปนกับความสลดสะเทือนใจ -เส้นสลึงที่ดึงในแนวเอียงและเรียงซ้ำกันให้ความรู้สึกถึงการคุกคามที่ชัดเจนมากขึ้น	-เป็นประติมากรรมลอยตัวที่ดูได้รอบด้าน ในขณะที่ชิ้นงานที่มีลักษณะเป็นกลุ่มของชิ้นงานย่อยที่มองเห็นพื้นหลังได้บางส่วน ทำให้บางมุมมองมีภาพจากพื้นหลังเข้ามารบกวนสายตา

ตารางที่ 6 สรุปการวิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์(ต่อ)

ผลงานชิ้นที่	เนื้อหาและที่มา	เทคนิควิธีการ	จุดเด่น	จุดด้อย
	สัญลักษณ์ของการรักษาสมดุลในระบบนิเวศนำมาแสดงอาการถูกคุกคามด้วยการแขวนลากตั้ง			ในตัวชิ้นงาน -การที่ชิ้นงานย่อยพยายามก่อรูปเป็นชิ้นงานใหญ่ทำให้มีข้อจำกัดในหลากหลายของการสร้างรูป ทำให้ความน่าสนใจในชิ้นงานย่อยลดน้อยลง
3 	-สิ่งมีชีวิตที่ได้รับผลกระทบเชิงลบจากอุตสาหกรรม-ที่มาทางรูปมาจากรูปทรงของปลาแห้งเพื่อแสดงนัยยะถึงอันตรายจากอุตสาหกรรมที่แทรกซึมเข้ามาในแหล่งอาหาร	-ประกอบกันของวัตถุอุตสาหกรรมและวัตถุจากสิ่งมีชีวิตโดยเน้นให้แยกส่วนกันอยู่แต่ก่อรูปเป็นชิ้นงานใหญ่ชิ้นเดียวกัน -แขวนห้อยในเส้นแนวตั้ง	-รูปทรงย่อยที่แยกส่วนกันอยู่แต่ก่อรูปเป็นชิ้นงานใหญ่ชิ้นเดียวกันกระตุ้นเร้าให้ผู้ชมต้องตีความถึงการอยู่ร่วมกันแบบขัดแย้งกันได้ชัดเจนขึ้น -วัตถุอุตสาหกรรมที่วางเป็นเส้นแนวเอียงและลอยในอากาศให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวที่รุนแรงขึ้น	-ชิ้นผลงานมีลักษณะแบนทำให้มุมมองด้านข้างของชิ้นงานขาดความน่าสนใจ -ชิ้นงานย่อยที่แยกกันอยู่ทำให้ความเด่นของชิ้นงานย่อยลดลง

บทที่ 5

สรุปอภิปรายและข้อเสนอแนะ

ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ เป็นผลจากการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล และจากประสบการณ์ต่าง ๆ ที่พยายามค้นหาประเด็นเรื่องราว ตลอดจนเทคนิควิธีการกระบวนการ ในการสร้างสรรค์ผลงาน ได้นำเอาการคิดวิเคราะห์และรวบรวมข้อมูลต่างๆที่ได้ศึกษา นำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานในทัศนศิลป์เพื่อสร้างความเข้าใจกับตนเองและสื่อสารแนวความคิด อารมณ์ ความรู้สึกที่เป็นภาษาสากลให้สามารถรับรู้ร่วมกันได้

โดยนำเสนอประเด็นเรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตที่ได้รับผลกระทบเชิงลบจากภาคอุตสาหกรรมที่เป็นประเด็นปัญหาสะท้อนใจที่อยู่รอบตัว มาเป็นแรงกระตุ้นเร้าให้สร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “รูปทรงของวัตถุไร้จิตสำนึก : ภัยคุกคามจากสังคมอุตสาหกรรม” โดยใช้กระบวนการทางการสร้างสรรค์ศิลปะที่จะสื่อสารทั้งประเด็นสิ่งมีชีวิตที่ถูกคุกคามจากความเป็นอุตสาหกรรม ทั้งอารมณ์ความรู้สึกสะท้อนใจที่เป็นไปในด้านลบ และความงามเชิงสุนทรีย์ที่มีความเป็นอัตลักษณ์ ให้สอดคล้องและสื่อสารเป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างเป็นเอกภาพ จากจุดเริ่มต้นที่ได้พบเจอกับกลิ่นเน่าเหม็นของโรงงานอุตสาหกรรมปลาป่น เป็นแรงบันดาลใจมาสู่การหาข้อมูล ทั้งข้อมูลที่เป็นข่าวสารเกี่ยวกับการลักลอบทิ้งกากสารพิษของภาคอุตสาหกรรม หรือข่าวที่เป็นผลกระทบจากสารพิษอุตสาหกรรมที่ทำให้ระบบนิเวศระยองผิดปกติ ทั้งข้อมูลที่เป็นผลงานวิจัย เช่นบทความเรื่อง มินามะตะเรื่องราวที่มากกว่าโรคร้าย หรือ งานวิจัยที่ค้นพบการปนเปื้อนสารปรอทในแหล่งอาหารบริเวณโดยรอบโรงไฟฟ้าถ่านหินและโรงผลิตเยื่อกระดาษซึ่งชี้ให้เห็นถึงการคุกคามต่างๆ สรรพสิ่งมีชีวิต จากภาคอุตสาหกรรมที่ไม่มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม นำมาคิดวิเคราะห์ผสมผสานกับรูปแบบวิธีการสื่อสารงานศิลปะของศิลปิน ทั้ง Chris Jodan ทั้ง มณฑิธร บุญมา รวมทั้ง Marcel Duchamp และสร้างสรรค์ด้วยความเป็นอัตลักษณ์ส่วนตัวจนเกิดเป็นชิ้นผลงานวิทยานิพนธ์ทั้ง 3 ชุด ซึ่งเป็นผลสรุปของการศึกษา แม้ผลงานทั้งสามชุดจะไม่ได้บอกเล่าถึงเนื้อหาที่ชัดเจนแต่ก็สามารถกระตุ้นเร้าจินตนาการของผู้ชมไปสู่ประเด็นเนื้อหาได้ อาจไม่ได้สมบูรณ์ในประเด็นเนื้อหาแต่จะสมบูรณ์ในความรู้สึกนึกคิดที่ถูกเติมเต็มได้ด้วยจินตนาการจากประสบการณ์ของผู้ชมเอง ซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนในปัจจุบันนี้ล้วนอยู่ร่วม

ประสบการณ์ที่ถูกคุกคามจากด้านลบของระบบอุตสาหกรรมด้วยกันทั้งสิ้นไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม

ข้อเสนอแนะในการสร้างสรรค์ผลงาน

ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ จะมีปัญหาให้ผู้สร้างสรรค์ต้องคิดต้องแก้ไขเป็นปกติเสมอ โดยส่วนตัวแล้วมองว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นอีกหนึ่งอรรถรสที่ทำให้ผู้สร้างสรรค์ในการที่จะคิดหาวิธีแก้ไขในปัญหาเพื่อให้ผลงานมีความสมบูรณ์ตามเป้าประสงค์ด้วยอรรถรสในความท้าทาย นี่เป็นสิ่งที่กระตุ้นเร้าให้ศิลปินผู้สร้างสรรค์ที่ยิ่งใหญ่หลายๆท่าน สามารถสร้างผลงานศิลปะได้ทั้งชีวิตโดยไม่เบื่อ และในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “รูปทรงของวัตถุไร้อัตลักษณ์ : ภัยคุกคามจากสังคมอุตสาหกรรม” นี้ผู้สร้างสรรค์เองมีประเด็นปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาทำความเข้าใจประเด็นของอุตสาหกรรมและผลกระทบต่อชีวิตแวดล้อม นั้น เป็นประเด็นที่ค่อนข้างตึงเครียดซึ่งบางครั้งผู้สร้างสรรค์เองก็รู้สึกอัดอัดจนทำให้จินตนาการ แคลง วิธีแก้ปัญหานั้นผู้สร้างสรรค์มองว่าปัญหาเกิดจากความวิตกกังวลของผู้สร้างสรรค์เอง หากวิเคราะห์ถึงหน้าที่ของศิลปะแล้ว ในทัศนะคิดว่าศิลปะไม่ได้มีหน้าที่สื่อสารเนื้อหาเรื่องราวข่าวสาร เป็นสำคัญ หากแต่เป็นการสื่อสารอารมณ์ความรู้สึกจากประเด็นเนื้อหาเป็นหลัก ดังนั้นผู้สร้างสรรค์เองจึงใช้เรื่องราวของอุตสาหกรรมและผลกระทบต่อชีวิตแวดล้อมเป็นเพียงแนวทางสร้างสรรค์ ทำให้ความรู้สึกตึงเครียดลดลงและสนุกในการจินตนาการมากขึ้น ทำให้ทำงานศิลปะได้อย่างมีความสุข

2. ด้วยคุณลักษณะที่แตกต่างกันของรูปทรงอินทรีย์รูปและรูปทรงจากอุตสาหกรรม ทำให้การประกอบกันของรูปทรงมักจะมีปัญหาเรื่องของหน้าสัมผัสในตำแหน่งที่จะยึดติดกัน ส่วนมากรูปทรงของวัตถุอินทรีย์รูปมักจะมีหน้าสัมผัสที่โค้งเว้าเล็กน้อย ทำให้ไม่พอดีกับหน้าสัมผัสของวัตถุอุตสาหกรรมที่ส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่เรียบตรง วิธีแก้ปัญหานั้นผู้สร้างสรรค์ใช้วิธีการเจียรขัดส่วนโค้งเว้าของรูปทรงจากวัตถุอินทรีย์รูปให้มีหน้าสัมผัสที่เรียบตรงก่อนก็จะประกอบกันได้อย่างพอดี

3. ในการแขวนห้อยชิ้นงานที่ประกอบกันเป็นรูปทรงใหญ่ เช่นผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 2 และชุดที่ 3 มักจะเกิดปัญหาในเรื่องของน้ำหนัก เนื่องจากไม่สามารถคำนวณน้ำหนักของชิ้นงานย่อยแต่ละชิ้นได้ ทำให้เมื่อก่อรูปเป็นชิ้นงานใหญ่ของเสาเอียงและตำแหน่งของชิ้นงานย่อยมักคลาดเคลื่อนไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ดังนั้นวิธีแก้ไขควรมีลวดสลิงช่วยดึงมากกว่าหนึ่งจุดในชิ้นงานใหญ่ หรือใช้ลวดสลิงดึงชิ้นงานย่อยที่คลาดเคลื่อนให้กลับมาในตำแหน่งที่ต้องการ เป็นต้น

รายการอ้างอิง

- คิ้วหนา [นามแฝง]. **ใกล้ตากระแตกใจ**. เข้าถึงเมื่อ 20 กรกฎาคม 2557. เข้าถึงได้จาก <https://myfreezer.wordpress.com/2010/03/16/christ-jordan/www.manager.co.th>.
- จรรยาพร วงศ์กลาง. **ศิลปินผู้สร้างสรรค์**. เข้าถึงเมื่อ 15 กรกฎาคม 2557. เข้าถึงได้จาก http://servayp.blogspot.com/2013/09/blog-post_17.html
- ชลุค นุ่มเสมอ. **องค์ประกอบของศิลปะ**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง. 2554.
- ชัยรัตน์ แสงทอง. อาจารย์คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ. สัมภาษณ์, 2 มิถุนายน 2557.
- คณาพร สุนสุข. “40 พื้นที่ขยะพิษภาคตะวันออก ปัญหาอันตรายของคนไทย.” **ไทยพับลิก้า**. เข้าถึงเมื่อ 24 กรกฎาคม 2557. เข้าถึงได้จาก <http://thaipublica.org/2013/05/toxic-waste-industrial-waste/>
- ผู้จัดการ Online. “ศิลปะที่สร้างไม่เสร็จของมณฑลเข็ญ บัญมา.” **ผู้จัดการออนไลน์**. เข้าถึงเมื่อ 15 กรกฎาคม 2557. เข้าถึงได้จาก <http://www.manager.co.th/CelebOnline/ViewNews.aspx?NewsID=9560000051255>
- เพ็ญ โคม แซ่ตั้ง. **มินามะตะ เรื่องราวที่มากกว่าโรคร้าย**. เข้าถึงเมื่อ 20 กรกฎาคม 2557. เข้าถึงได้จาก http://thaicoalert.org/th/userfiles/Documents/50years_minamata.pdf
- มณฑลเข็ญ บัญมา. **A pair of water-buffaloes** [สื่อผสม]. 2531. เข้าถึงเมื่อ 15 กรกฎาคม 2557. เข้าถึงได้จาก <http://www.rama9art.org/artisan/artdb/artists/home.php?p=profiles&name=Montien%20Boonma>
- มูลนิธิบูรณะนิเวศ สมาคมอาร์นิกา และคณะทำงานด้านโลหะหนัก. **พื้นที่ปนเปื้อนสารปรอทของประเทศไทย แหล่งโรงไฟฟ้าถ่านหินและโรงผลิตเยื่อกระดาษ ตำบลท่าตูม อำเภอศรีมหาโพธิ์จังหวัดปราจีนบุรี**. เข้าถึงเมื่อ 20 กรกฎาคม 2557. เข้าถึงได้จาก http://www.ipen.org/hgmonitoring/pdfs/thailand_mercury_fish-hair_final-th.pdf
- สมเกียรติ ตังมโน. ผู้แปล. **ทฤษฎีความงาม-สุนทรียศาสตร์แบบยูโรเซนทริก**. เข้าถึงเมื่อ 30 กรกฎาคม 2557. เข้าถึงได้จาก <http://v1.midnightuniv.org/midnight2545/document9696.html>
- สุริยะ ฉายะเจริญ. **การติดตั้งผลงานในศิลปะร่วมสมัยไทย**. เข้าถึงเมื่อ 15 กรกฎาคม 2557. เข้าถึงได้จาก <http://jiumpsuri.blogspot.com/2009/03/blog-post.html>

- Aniwat Tongseeda. **บทวิเคราะห์ผลงาน Bicycle Wheel ของ Marcel Duchamp**. เข้าถึงเมื่อ 20 กรกฎาคม 2557. เข้าถึงได้จาก <http://aniwat-leilom.blogspot.com/2012/06/bicycle-wheel-marcel-duchamp.html>
- ASTV ผู้จัดการออนไลน์ [นามแฝง]. “โรงงานปลาป่นที่สงขลาปล่อยวัตถุพิษน้ำ ระบบบำบัดน้ำเสียเจ๊งซ้ำซาก.” ผู้จัดการออนไลน์. เข้าถึงเมื่อ 29 ตุลาคม 2558. เข้าถึงได้จาก <http://www.manager.co.th/South/ViewNews.aspx?NewsID=9580000073601>
- Duchamp, Marcel. **Bicycle Wheel** [Readymade]. 2464. เข้าถึงเมื่อ 20 กรกฎาคม 2557. เข้าถึงได้จาก <http://aniwat-leilom.blogspot.com/2012/06/bicycle-wheel-marcel-duchamp.html>
- Jordan, Chris. **Message from the Gyre** [photographic art]. 2009. เข้าถึงเมื่อ 20 กรกฎาคม 2557. เข้าถึงได้จาก <http://www.catdumb.com/overpop/>
- MGR ผู้จัดการ Online [นามแฝง]. “กากน้ำมันเคลื่อนหาดสทิงพระ.” ผู้จัดการออนไลน์. เข้าถึงเมื่อ 4 กรกฎาคม 2557. เข้าถึงได้จาก <http://www.manager.co.th/Local/ViewNews.aspx?NewsID=9530000010330>
- People VOICE [นามแฝง]. “พบสัญญาณระบบนิเวศทะเลของผิปกติ น้ำใต้หาดอ่าวพร้าวปนเปื้อนสารหนู-ปรอท.” มูลนิธิบูรณะนิเวศ. เข้าถึงเมื่อ 26 กรกฎาคม 2557. เข้าถึงได้จาก <http://thaiecoalert.org/th/article/337>
- Sinha, Sayontan. **Marcel Duchamp Interview at UBUWEB (1963)**. เข้าถึงเมื่อ 20 กรกฎาคม 2557. เข้าถึงได้จาก <http://numerocinqmagazine.com/2013/12/08/marcel-duchamp-interview-at-ubuweb/>

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายเกียรติภูมิ งามชมภู
เกิด	ต.เพ็ญ อ.เพ็ญ จ.อุดรธานี
ที่อยู่	คณะศิลปกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยทักษิณ อ.เมือง จ.สงขลา
โทรศัพท์	089-462-7700
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2547	ศิลปบัณฑิต ภาควิชาประติมากรรม คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พ.ศ.2556	ศึกษาต่อระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรม และภาพพิมพ์และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประวัติการแสดงผลงาน	
พ.ศ.2546	นิทรรศการเปิดบ้านคณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหกรรมประติมากรรม ขนาดเล็ก 20 ปี สมาคมประติมากรไทย
พ.ศ.2547	นิทรรศการศิลปนิพนธ์ คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร นิทรรศการศิลปะเพื่อน 57 หอศิลป์ อรุณชา
พ.ศ.2547-2551	แสดงนิทรรศการศิลปกรรมคณาจารย์ สาขาทัศนศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ ครั้งที่ 2 – 4
พ.ศ.2552	นิทรรศการศิลปกรรมแก้ว นิทรรศการศิลปกรรมคณาจารย์ สาขาทัศนศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ ครั้งที่ 5
พ.ศ.2553	นิทรรศการศิลปกรรมคณาจารย์ สาขาทัศนศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ ครั้งที่ 6
พ.ศ.2554	นิทรรศการ โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการประติมากรรมหินทราย
พ.ศ.2555	นิทรรศการ โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการประติมากรรม 9 สถาบัน” อัตลักษณ์ ล้านนา”
พ.ศ.2556	นิทรรศการ “Art and Sustainable Development” Universiti Sain Malaysia